

Årsrapport nr. 106

ÅRSRAPPORT 2019

 Sparekassen Balling

Søndergade 12A, Balling, 7860 Spøttrup
CVR-nr. 10 757 711

INDHOLDFORTEGNELSE

Oplysninger om Sparekassen Balling	3
Ledelsesberetning – hovedpunkter.	4
Ledelsesberetning	5
Ledelsespåtegning	24
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	25
Hoved- og nøgletal	29
Resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse.	30
Balance	31
Egenkapitalopgørelse og kapitalopgørelse	32
Noteoversigt	33
Noter	34

Sparekassen Balling
Søndergade 12A, Balling
7860 Spøttrup

Selskabsoplysninger

CVR-nr. 10 757 711

Hjemsted: Balling
Grundlagt i 1914

Telefon: 97 56 44 22
www.sparekassenballing.dk

Filialer

Søndergade 11, Skive

Jeppe Schous Gade 6, Holstebro

Bestyrelse

	Født	Indvalgt	Genvælt	På valg
Agronom/gårdejer Poul Pedersen, Balling (formand)	1965	2005	2017	2021
Fhv. sparekassedirektør, konsulent Gunnar Sønderby Jessen, Vejen (næstformand)	1951	2012	2019	2023
Bygningskonstruktør Hans Ibsen, Balling	1973	2011	2018	2022
Blikkenslager Jørn Pedersen, Fly	1964	2009	2019	2023
Entreprenør Niels Pedersen, Skive	1946	1997	2016	2020
Landmand Poul Verner Pedersen, Tøndering	1960	2012	2016	2020
Bogholder Niels Kristian Sørensen, Oddense	1955	2008	2017	2021

Direktion

Kurt Nielsen, Skive

Revision

PricewaterhouseCoopers

LEDELSESBERETNING - HOVEDPUNKTER

- **Resultat før skat udgør et overskud på 14,4 mio. mod et overskud på 11 mio. i 2018, svarende til en vækst på 31 %**
- **Basisindtjeningen udgør 11,6 mio. mod 11,2 mio. i 2018.**
- **Fortsat stor nettotilgang af primært privatkunder**
- **Vækst i udlån på 3,2 % til 489 mio.**
- **Vækst i indlån (incl. indlån i puljeordninger) på 13,2 % til 941 mio.**
- **Det samlede forretningsomfang opgjort som summen af udlån, indlån (incl. indlån i puljeordninger) og garantier er øget fra 1.552 mio. ultimo 2018 til 1.710 mio. ultimo 2019, svarende til en vækst på 10,2 %**
- **Egenkapitalen er forøget fra 171 mio. ultimo 2018 til 185 mio. ultimo 2019**
- **Kursreguleringer er positive med 3,4 mio. mod positive kursreguleringer på 0,7 mio. i 2018**
- **Nedskrivninger på udlån udgør 0,6 mio. mod 0,9 mio. i 2018**
- **Udlån og garantier er fordelt med 73 % til private kunder og 27 % til erhvervskunder, heraf 9 % til landbrug**
- **Likviditeten er fortsat meget tilfredsstillende. LCR-procenten er ultimo 2019 på 419 % mod lovens krav på 100 %**
- **Kapitalprocenten er opgjort til 23,5 mod 22,9 ultimo 2018**
- **Sparekassens individuelle solvensbehov er ultimo 2019 opgjort til 9,8 %. Den solvensmæssige overdækning, efter buffer- og NEP-krav på 3,8 %, udgør herefter 9,9 %-point**
- **Sparekassens bestyrelse indstiller til repræsentantskabet, at der for 2019 udbetales 3,5 % p.a. i rente til Sparekassens garantier**

Hovedaktivitet

Sparekassen Balling er en stærk lokalforankret garant sparekasse. Forretningsmodellen er baseret på at udøve traditionel pengeinstitutvirksomhed ved at udbyde traditionelle ind- og udlånsprodukter, samt rådgivning om bl.a. pension, investering og forsikring.

Sparekassens kunder er hovedsagelig privatkunder samt mindre erhvervs-kunder. Det primære markedsområde er defineret som Skive Kommune samt omkringliggende kommuner.

"Sparekassens kunder er hovedsagelig privatkunder og mindre erhvervs-kunder"

Hovedparten af Sparekassens samlede udlån og garantier kan henføres til kunder, der er bosiddende i Sparekassens primære markedsområde.

2019 – et meget tilfredsstillende år med flere særlige forhold

Sparekassen Balling opnåede i 2019 et resultat før skat på 14,4 mio. mod et resultat på 11 mio. i 2018. En stigning på 3,4 mio. svarende til en vækst på 31 %. Årets resultat efter skat udgør 12,5 mio. mod 9,0 mio. i 2018, svarende til en vækst på 39 %. Resultatet er det bedste resultat i Sparekassens 106-årige historie.

"Resultatet er det bedste i Sparekassens 106-årige historie"

Resultatet er positivt påvirket af flere særlige forhold. Gebyr- og provisionsindtægterne er markant stigende som følge af høj aktivitet på boligområdet, hvor den historisk lave rente har medført, at et stort antal kunder har konverteret deres realkreditlån. Yderligere er resultatet positivt påvirket af salget af 75 % af Sparekassens aktier i Sparinvest til Nykredit, ligesom nedskrivningerne befinder sig på et lavt niveau.

"Resultatet er positivt påvirket af flere særlige forhold"

Årets resultat er meget tilfredsstillende.

Finanstilsynet

Sparekassen havde i uge 44 og 45 2019 ordinær inspektion fra Finanstilsynet. Seneste inspektion blev gennemført i december 2013.

Som resultat af besøget, der forløb tilfredsstillende, har Sparekassen fortaget yderligere nedskrivninger på 0,5 mio. vedr. to allerede nedskrevne eksponeringer, nedskrevet 0,6 mio. på en domicilejendom, samt forøget solvensbehovet med 0,5 % point, henført til operationelle risici, hvilket er indarbejdet i årsrapporten for 2019.

Den endelige redegørelse vedr. inspektionen vil foreligge i februar 2020.

Sparekassen deltog i sidste kvartal af 2019 i Finanstilsynets undersøgelse af en række mindre pengeinstitutters risikovurderinger på hvidvaskområdet. Som resultat af undersøgelsen fik Sparekassen den 12. december 2019 et påbud – der er offentliggjort på Sparekassens hjemmeside – om at revidere risikovurderingen, så den i højere grad vurderer risikoen for at Sparekassen bliver brugt til hvidvask og finansiering af terrorisme. Sparekassen har igangsat arbejdet med at revidere risikovurderingen.

Repræsentantskabet og bestyrelsen

I henhold til Sparekassens vedtægter afholdes der hvert efterår valg til repræsentantskabet.

Valget i 2019 foregik uden afstemning, da de opstillede kandidater blev valgt ved fredsvalg.

Følgende repræsentantskabsmedlemmer blev genvalgt: Jens Bønding, Knud Valdemar Knudsen, Lisbeth Stougaard, Jens Nygaard, Poul Verner Pedersen og Jens Tveen Thorsen.

Følgende repræsentantskabsmedlemmer blev nyvalgt: Line Ladefoged og Bertil Bøje Jensen.

"Repræsentantskabet består af 37 medlemmer"

For oplysning om sammensætningen af det samlede repræsentantskab, der pr. 1. januar 2020 består af 37 medlemmer – hvilket svarer til vedtægternes maximale grænse for antallet af repræsentantskabsmedlemmer - henvises til note 25 side 58.

På det ordinære repræsentantskabsmøde i foråret 2019 blev Gunnar Sønderby Jessen og Jørn Pedersen genvalgt til bestyrelsen for en 4-årig periode. Bestyrelsen har efterfølgende konstitueret sig med Poul Pedersen som formand og Gunnar Sønderby Jessen som næstformand.

Sparekassens bestyrelse og direktion

Bagerst fra venstre: Hans Ibsen, Gunnar Jessen, næstformand, Jørn Pedersen, Poul Pedersen, formand, Kurt Nielsen, direktør. Forrest fra venstre: Niels Pedersen, Poul Verner Pedersen, Niels Kristian Sørensen.

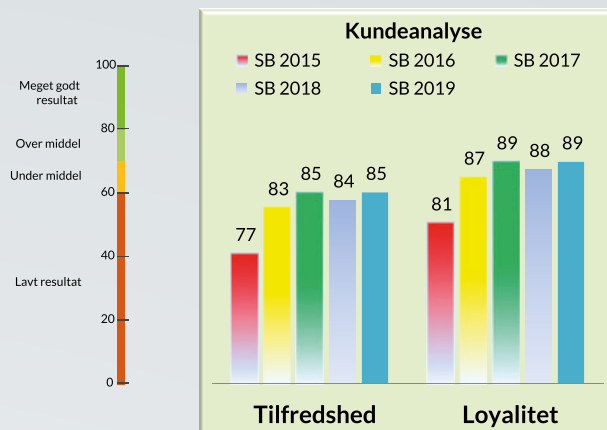
Tilfredse og loyale kunder

Høj kundetilfredshed er af afgørende betydning for evnen til at skabe tilfredsstillende resultater. Tilfredse kunder er ligeledes af stor betydning for deres villighed til at anbefale os over for kollegaer, familie og venner.

I de senere år har vi i Sparekassen Balling haft stor fokus på kundernes tilfredshed og loyalitet. Vi arbejder hver dag for at optimere vores rådgivning og give kunderne en god oplevelse, hvor tilgængelighed og det personlige møde er væsentlige faktorer. Det er derfor glædeligt at kunderne kvitterer for indsatsen med flotte tilbagemeldinger i Finanssektorens KundeBenchmark.

Vi er i særlig grad glade for, at rigtig mange af vore tilfredse kunder gerne vil agere som ambassadører for os. En meget betydelig andel af vore nye kunder bliver netop kunder, som følge af ambassadørhenvisninger fra eksisterende tilfredse kunder.

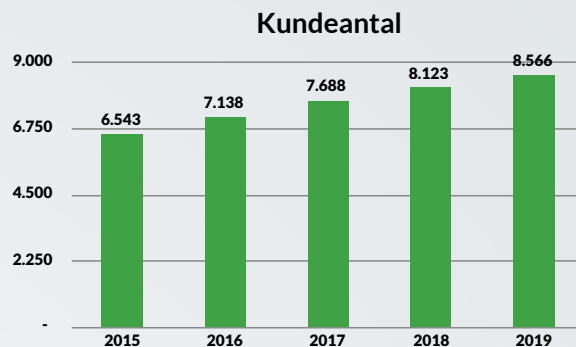
"Høj kundetilfredshed er af afgørende betydning"

Udviklingen i tilfredshed over de seneste 5 år, hvor vi har deltaget i undersøgelsen, fremgår af tabellen:

Som en synlig anerkendelse fra lokalsamfundet, der underbygger vores image som et pengeinstitut med tilfredse og loyale kunder, blev Sparekassen Balling kåret af Skive Awards som "Årets Pengeinstitut 2019", hvilket vi naturligvis påskønner.

Fortsat vækst i kundeantallet

Væksten i antallet af nye kunder har i 2019 været meget tilfredsstillende, idet kundeantallet netto er forøget med 443 kunder:

Udviklingen i 2019 er en fortsættelse af en årrække med en stor kundetilgang. Fra ultimo 2015 til ultimo 2019 har kundetilstrømningen været særdeles positiv, idet vi i denne periode har øget kundeantallet med netto godt 2.000 kunder, svarende til en vækst på 30 %

Den store kundetilgang, der i høj grad består af kunder med behov for rådgivning i bred forstand, giver vækst i forretningsomfanget på en lang række områder. Ud over udlån gælder det områder som realkreditlån, investering, pension og forsikring i samarbejde med vores samarbejdspartnere.

Den meget positive udvikling i kundeantallet giver anledning til optimisme i forhold til mindre lokale pengeinstitutters eksistensberettigelse.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Sparekassen Balling realiserede i 2019 et overskud efter skat på 12,5 mio. mod et overskud på 9,0 i 2018.

Netto rente- og gebyrindtægter er øget med 4,4 mio. svarende til en vækst på 9,8 %. Årets kursreguleringer påvirker regnskabet positivt med 3,4 mio. mod positive kursreguleringer på 0,7 mio. i 2018.

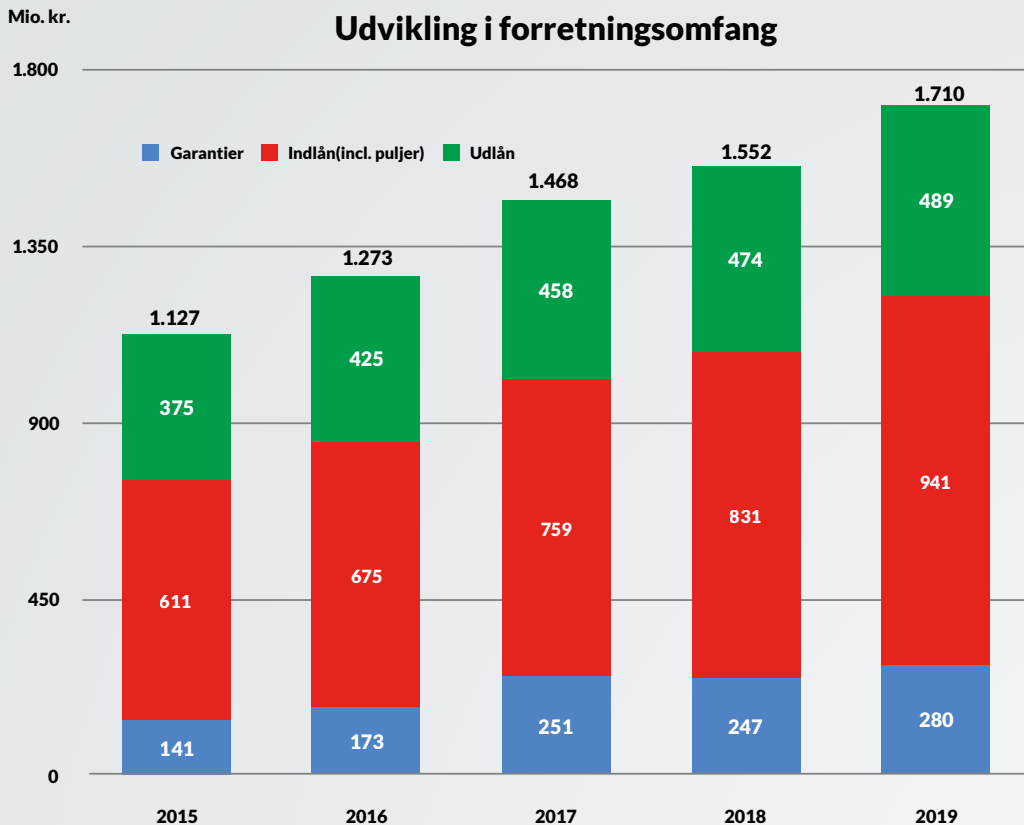
Udgifter til personale og administration er i forhold til 2018 øget med 3,6 mio. svarende til 10,8 %. Personaleudgifterne er steget med 1,2 mio. svarende til 6,2 %. Øvrige administrationsudgifter er øget med knap 2,4 mio. svarende til 17,8 %. De stigende administrationsomkostninger kan primært henføres til kraftig stigende IT-udgifter som følge af vækst i forretningsomfanget, samt bidrag til nye IT-udviklingsprojekter.

De øgede personaleudgifter kan henføres til overenskomstmæssige lønstigninger, stigende lønsumsafgift, samt tilførsel af yderligere ressourcer til compliance- og risikostyringsområdet. Derudover har der i en periode været dobbeltbemanning for at sikre en hensigtsmæssig overdragelse af opgaver i forbindelse med to medarbejders pensionering.

Årets nedskrivninger på udlån og garantier er faldet fra 0,9 mio. i 2018 til 0,6 mio. i 2019. Årets tabs- og nedskrivningsprocent udgør 0,1 % mod 0,2 % i 2018.

"Det samlede forretningsomfang er øget med godt 10 %"

Det samlede forretningsomfang opgjort som summen af udlån, indlån (incl. puljeordninger) og garantier er øget fra 1.552 mio. ultimo 2018 til 1.710 mio. ultimo 2019 – svarende til en vækst på 10,2%.

Fra ultimo 2015 til ultimo 2019 er det samlede forretningsomfang øget fra 1.127 mio. til 1.710 mio. svarende til en vækst på 52 %. Hertil kommer en betydelig vækst i formidling af realkreditlån. Sparekassen samarbejder bl.a. med Totalkredit og har gennem årene opbygget en betydelig portefølje af Totalkreditlån, der ultimo 2019 udgør 1,5 mia. I 2019 er porteføljen øget med 14 %.

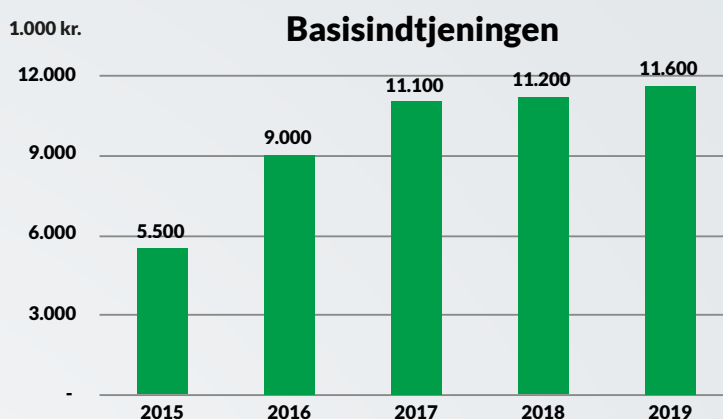
Basisindtjeningen

Basisindtjeningen, der defineres som resultatet før kursreguleringer, nedskrivninger og skat er i 2019 realiseret med 11,6 mio. hvilket er lidt højere end 2018, hvor basisindtjeningen var 11,2 mio. Basisindtjeningen er i 2019 negativ påvirket med 0,6 mio. som følge af en nedskrivning af værdien af en af Sparekassens domicilejendomme.

Beløb i 1.000 kr	2019	2018	Ændring
Netto rente- og gebyrindtægter	49.710	45.290	4.420
Udgifter til personale og adm.	36.777	33.180	3.597
Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	1.337	865	472
Andre driftsudgifter	7	7	0
Basisindtjening	11.589	11.238	351

Det er målet, at Sparekassens basisindtjening, i perioder med beskedne/negative fondsresultater, samtidig skal kunne absorbere nedskrivninger, svarende til de historiske nedskrivninger i et fuldt konjunkturforløb og en attraktiv forrentning af garantkapitalen, uden at der genereres underskud.

Basisindtjeningen er siden 2015 øget markant, hvilket gør Sparekassen mere modstandsdygtig i forhold til kommende perioder med stigende nedskrivninger og svage/negative fondsresultater:

Opfølgning på tidligere udmeldte resultatforventninger

I Sparekassens årsrapport for 2018 blev der angivet forventninger om en basisindtjening på niveau med 2018, samt et resultat før skat på 8-10 mio.

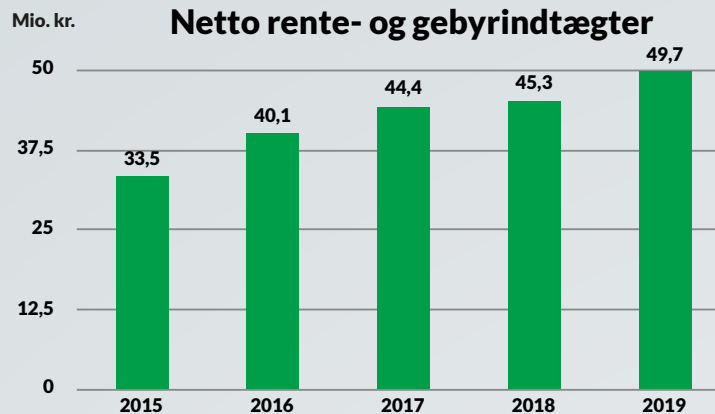
I halvårsregnskabet for 2019 blev forventningerne til årsresultatet før skat opjusteret til intervallet 14-16 mio. på baggrund af salget af aktier i Sparinvest, samt høj konverteringsaktivitet.

Den realiserede basisindtjening på 11,6 mio. samt et resultat før skat på 14,5 mio. ligger således på niveau med de udmeldte forventninger.

Resultatopgørelsen

Netto rente- og gebyrindtægter

Netto rente- og gebyrindtægter er i 2019 steget til 49,7 mio. fra 45,3 mio. i 2018, hvilket svarer til en stigning på 9,7 %.

Renteindtægter fra udlån er på niveau med 2018. Renteudgifter til indlån er faldet med tkr. 419 svarende til et fald på 53 %. Rentesatser på flere indlånformer er ultimo året reguleret i nedadgående retning. Sparekassen har ikke indlånsmidler med negativ rente til hverken privat- eller erhvervskunder.

Negative renteindtægter vedr. placering af Sparekassens overskudslikviditet i Nationalbanken og hos kreditinstitutter er øget fra tkr. 367 i 2018 til tkr. 547 i 2019, svarende til en stigning på knap 50 %.

Renteindtægter fra Sparekassens obligationsbeholdning er faldet med 5,4 %. Obligationsbeholdningen indeholder en pæn andel af konverterbare obligationer med et, i forhold til det nuværende renteniveau, fornuftigt rentebidrag.

"Netto rente- og gebyrindtægter er steget med 9,7 %"

Gebyr- og provisionsindtægter, der primært kommer fra samarbejdspartnere indenfor realkredit, investering og forsikring, er øget med 4 mio. svarende til 23 %. Væksten i gebyr- og provisionsindtægterne skyldes et højt aktivitetsniveau på alle forretningsområder, men særligt boligområdet bidrager pænt til væksten.

"Gebyr- og provisionsindtægter er øget med 23 %"

Renter af garantkapital udgiftsføres ikke under renteudgifter, men indregnes som en del af overskudsdisponeringen.

Kursreguleringer

Kursreguleringer blev i 2019 positive med 3,4 mio. mod positive kursreguleringer på 0,7 mio. i 2018.

Kursreguleringerne fordeler sig med negative kursreguleringer af obligationer på 3,2 mio., positive kursreguleringer på valuta på tkr. 174, samt positive kursreguleringer på aktier med 6,4 mio., hvoraf 4 mio. kan henføres til salg af aktier i Sparinvest. Positive kursreguleringer på aktier består udelukkende af kursregulering på sektoraktier, idet Sparekassen ikke har investeret i børsnoterede aktier.

"Kursreguleringer blev i 2019 positive med 3,4 mio."

Regnskabsposten kursreguleringer giver ikke isoleret set information om afkastet af Sparekassens værdipapirbeholdning, idet afkastet herfra indgår i tre forskellige regnskabsposter: Renter af obligationsbeholdningen, udbytte af aktier samt kursreguleringer.

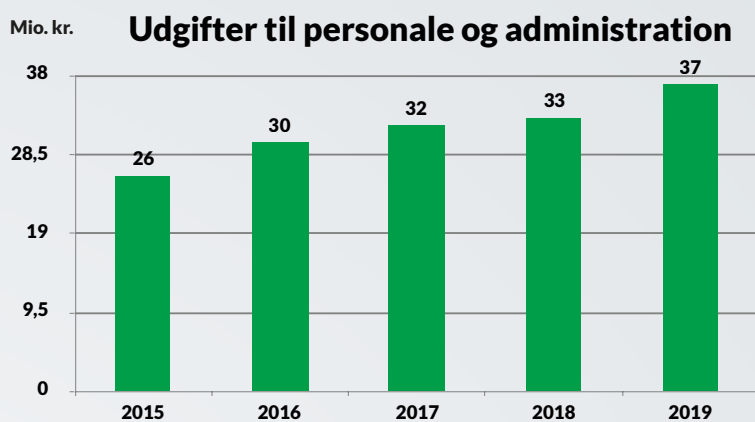
Den valgte investeringsstrategi for obligationsbeholdningen har stor indflydelse på sammenhængen mellem regnskabsposterne renter af obligationsbeholdningen og kursreguleringer, og bør derfor ses i denne sammenhæng.

Den samlede indtjening af værdipapirer i egenbeholdningen, incl. kursregulering af sektoraktier og excl. valutakursreguleringer, har haft følgende udvikling:

Beløb i 1.000 kr	2019	2018	2017	2016	2015
Renter af obligationsbeholdning	3.018	3.191	3.115	2.974	2.763
Udbytte aktier	929	429	133	462	124
Kursregulering	3.231	603	1.704	-236	1.168
Resultat fonds	7.178	4.223	4.952	3.200	4.055
Samlet fondsbeholdning	291.689	283.079	219.331	217.070	224.129

Omkostninger

Udgifter til personale og administration er i 2019 øget med 3,6 mio. til i alt 37 mio., hvilket svarer til en stigning på 10,8 % i forhold til 2018.

Personaleudgifterne er steget med 6,2 %. De øgede personaleudgifter kan henføres til overenskomstsmæssige lønstigninger, stigende lønsumsafgift, samt tilførsel af yderligere ressourcer til compliance- og risikostyringsområdet. Derudover har der i en periode været dobbeltbemanding for at sikre en hensigtsmæssig overdragelse af opgaver i forbindelse med to medarbejders pensionering.

"Personaleudgifterne er steget med 6,2 %"

Øvrige administrationsomkostninger stiger samlet med 17,8 % svarende til 2,4 mio. Den største omkostningspost er IT-omkostningerne. De kraftig stigende IT-omkostninger skyldes både Sparekassens vækst i antal kunder og forretningsomfang, samt igangsætning af en lang række IT-udviklingsprojekter i samarbejde med SDC. Sparekassen har en ambition om at følge med i den hastige teknologiske udvikling, og deltager derfor i langt hovedparten af de IT-udviklingsprojekter, der igangsættes af SDC.

"IT-omkostningerne er kraftig stigende"

Siden 2015 er de samlede udgifter til personale og administration øget markant. Etableringen af en ny filial i Holstebro medio 2015, har isoleret set bidraget væsentligt til de stigende udgifter, ligesom de senere års kraftig stigende IT-udgifter har stor betydning.

Sparekassen Balling støtter lokalsamfundet i form af en lang række sponsorater, annoncestøtte og gaver til foreninger m.m.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender

Årets nedskrivninger på udlån udgør 0,6 mio. svarende til 0,1 % af de samlede udlån og garantier. Niveaueet er lavere end i 2018, hvor nedskrivningerne var på 0,9 mio. For nærmere information henvises til note 10 side 46.

Sparekassen har den største kreditmæssige risiko på eksponeringer mod privatkunder, der udgør 73 % af de samlede udlån og garantier, samt eksponeringer mod landbrugserhvervet, der udgør 9 % af de samlede udlån og garantier.

Økonomien i de private husholdninger er god. Den meget lave ledighed, kombineret med det historisk lave renteniveau, og en pæn reallønsfremgang har stor positiv betydning for privatkundernes økonomiske situation. Det yderligere økonomiske råderum i privatøkonomien anvendes i høj grad til afvikling af gæld samt opsparing.

Landbrugserhvervet har i 2019 oplevet gode afregningspriser. Især de historisk høje afregningspriser på svinekød vil betyde at landbrugskunderne indenfor denne produktionsgren har realiseret meget tilfredsstillende driftsresultater for 2019.

"Svineproducenterne har realiseret meget tilfredsstillende driftsresultater for 2019"

Ultimo 2019 udgør Sparekassens eksponeringer mod landbrugserhvervet 9 %, af de samlede udlån og garantier, hvilket er et fald fra 11 % ultimo 2018. Sparekassens primære markedsområde omfatter Salling, der er en af landets mest betydningsfulde landbrugsområder, hvorfor det er naturligt, at der er truffet en ledelsesmæssig beslutning om, at Sparekassen som lokalt pengeinstitut, ønsker at have et væsentligt engagement i dette erhverv.

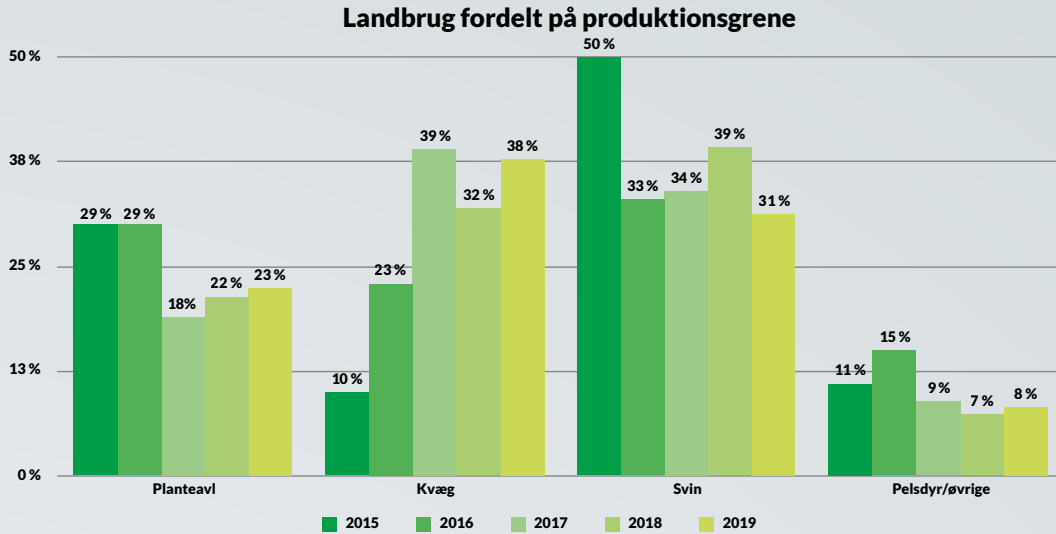
Historisk set har landbrugserhvervet oplevet store udsving i driftsresultaterne, hvilket skyldes store udsving i afregningspriserne. Eksponeringerne mod landbruget kan opdeles i forskellige produktionsgrene, hvor de væsentligste er svin, kvæg, planteavl, og pelsdyr.

Ofte rammes de forskellige produktionsgrene ikke på én gang af lave afregningspriser. I den nuværende situation er minkavlerne ramt af lave afregningspriser, hvorimod svineproducenterne, mælkeproducenterne og planteavlerne befinder sig i en mere gunstig økonomisk situation.

"Ofte rammes de forskellige produktionsgrene ikke på en gang"

Med henblik på at opnå en fornuftig risikospredning har Sparekassen en målsætning om en god spredning på de tre store produktionsgrene: planteavl, kvæg og svin. Der har de seneste år været målrettet fokus på at opnå en bedre spredning ved at øge andelen af kunder indenfor mælkeproduktion, dog uden at øge den samlede eksponering mod landbrugserhvervet under et.

Fordelingen af landbrugseksponeringer har udviklet sig således:

Sparekassens samlede nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier udgør 2,9 % af udlån og garantier ultimo 2019 mod 3,7 % ultimo 2018.

Balancen

Sparekassens balance

Sparekassens samlede balance udgjorde 1.147 mio. ultimo 2019 mod 1.022 mio. ultimo 2018, hvilket svarer til en stigning på 12 %.

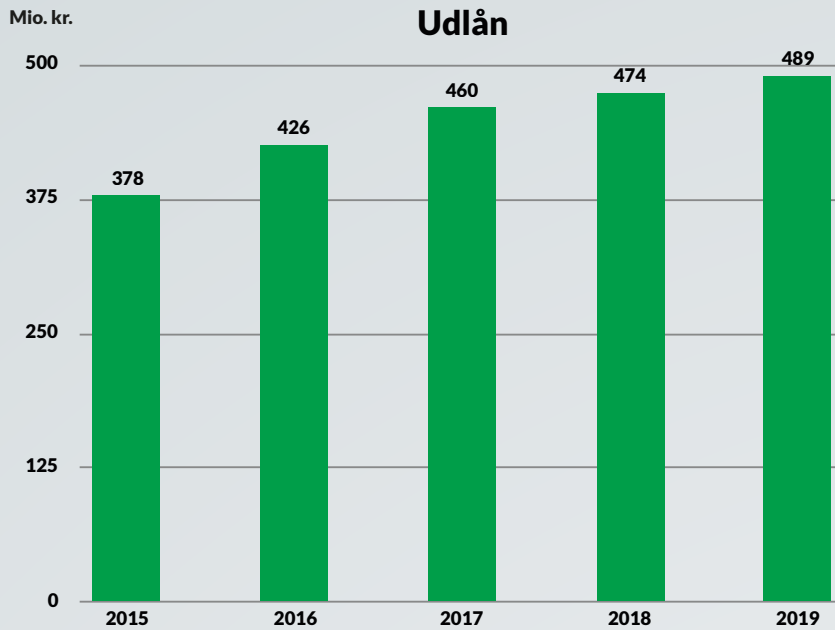
Udlån og garantier

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris udgør ultimo året 489 mio. mod 474 mio. ultimo 2018, hvilket svarer til en stigning på 3,2 %. Væksten i udlånet ligger under forventningerne.

Udviklingen i udlån skal ses i sammenhæng med udviklingen i formidling af realkreditlån, hvor der er realiseret en vækst på 180 mio. fra ultimo 2018 til ultimo 2019.

De samlede udlån, der fra ultimo 2015 til ultimo 2019 er øget med 30 %, har udviklet sig således:

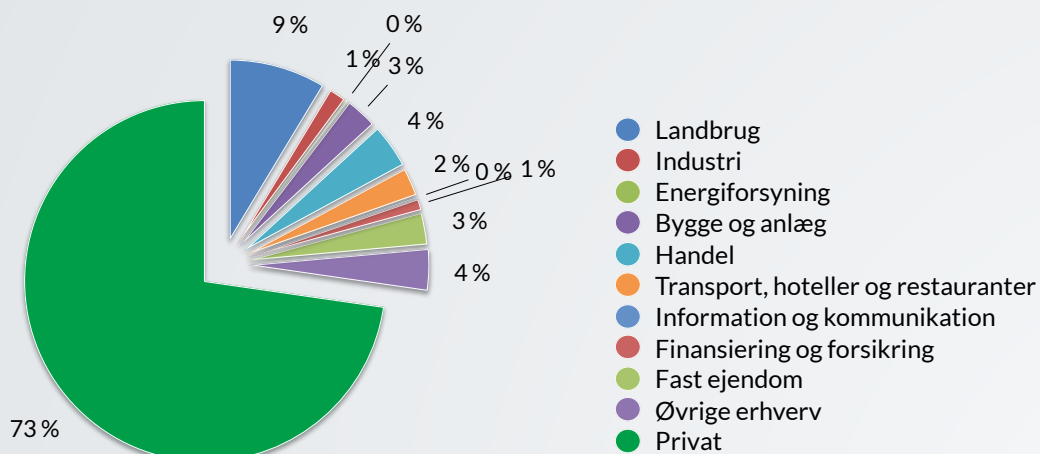
Garantier udgør ultimo året 280 mio. mod 247 mio. ultimo 2018, hvilket er en stigning på 13,4 %.

Sparekassens fordeling på erhvervs- og privatkunder har udviklet sig således de seneste 5 år:

Udlån og garantier fordelt på privat og erhverv

%	Ultimo 2015	Ultimo 2016	Ultimo 2017	Ultimo 2018	Ultimo 2019
Privatkunder	73	68	71	72	73
Erhvervs-kunder	27	32	29	28	27
Heraf landbrug	10	13	11	11	9

Udlån og garantier fordelt på sektorer og brancher ultimo 2019:

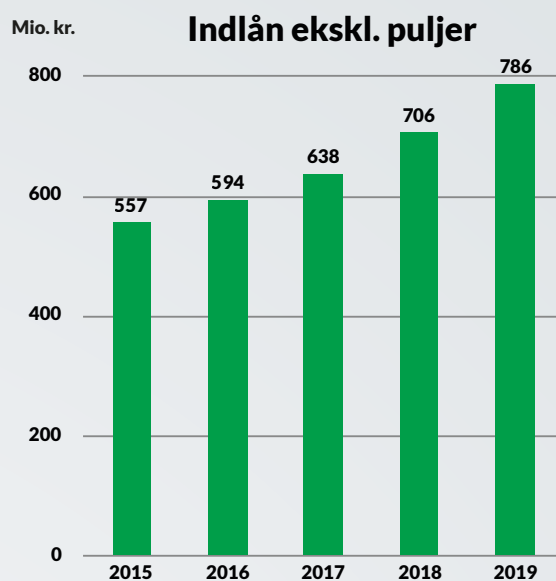

Ledelsen i Sparekassen vurderer boniteten på udlån og garantidebitorer, der kan opdeles som følger:

	Udlån og garantidebitorer med normal bonitet samt udlån og garantidebitorer der ikke har væsentlige svaghedstegn	Udlån og garantidebitorer med væsentlige svaghedstegn	Udlån og garantidebitorer med OI
2019	91%	5%	4%
2018	90%	5%	5%
2017	89%	6%	5%
2016	89%	6%	5%
2015	86%	7%	7%

Indlån

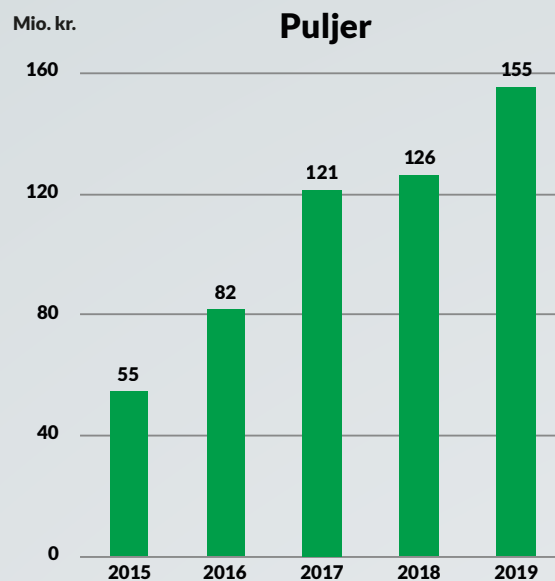
Indlån var på 786 mio. ultimo 2019 mod 706 mio. ultimo 2018, hvilket svarer til en vækst på 11,3%

Den stigende opsparingslyst har bevirket at Sparekassens indlån de seneste 5 år har haft en konstant stigende tendens. Indlånstigningen er ligeledes påvirket af, at en del erhvervskunder har betydelige indeståender i Sparekassen.

Sparekassen tilbyder, i samarbejde med BankInvest, muligheden for placering af pensionsmidler i puljer.

Puljemidlerne er fra ultimo 2018 til ultimo 2019 – via et meget tilfredsstillende afkast, samt indskud af nye midler – øget med 29 mio. svarende til 23 %.

Værdipapirer

I kraft af et stort indlånsoverskud udgør Sparekassens egenbeholdning af værdipapirer en væsentlig del af balancen. Ultimo 2019 var den samlede beholdning på 292 mio. mod 283 mio. ultimo 2018. Beholdningen består primært af danske realkreditobligationer for 254 mio. (87 %), samt en mindre post statsobligationer.

”Beholdningen af værdipapirer var ultimo 2019 på 292 mio.”

Ultimo 2019 udgør beholdningen af aktier 38 mio., hvilket er på niveau med ultimo 2018. Aktiebeholdningen består af aktier i finansielle virksomheder (sektoraktier) som Sparekassen Balling samarbejder med.

Sparekassen har ikke investeret i børsnoterede aktier eller virksomhedsobligationer.

Den samlede renterisiko ultimo 2019 er opgjort til 3,4 % af kapitalgrundlaget. Ultimo 2018 var renterisikoen opgjort til 3,2 %. Renterisikoen er udtryk for det forventede tab på rentepositioner, ved en stigning i renten på 1 %.

Forvaltningen af egenbeholdningen af værdipapirer varetages af fire eksterne kapitalforvaltere. Der er indgået en samarbejdsaftale med en ekstern leverandør, der på daglig basis leverer rapportering på udviklingen i de enkelte porteføljeaftaler samt den samlede portefølje.

I lyset af at Sparekassens egenbeholdning af værdipapirer udgør en meget væsentlig andel af de samlede aktiver, er der stor ledelsesmæssig fokus på styring af risikoen. Den samlede beholdning, dog uden indregning af sektoraktier, følges løbende ved beregning af Value at Risk (VaR).

Set over de seneste 5 år, hvor denne opgørelsesmetode har været anvendt, har VaR på den samlede egenbeholdning, excl. sektoraktier, udvist følgende udvikling:

Dato	Markedsværdi (t.kr.)	VaR i (t.kr.)	VaR i %
31.12.2019	232.138	7.414	3,19
31.12.2018	245.646	7.577	3,08
31.12.2017	187.281	5.910	3,16
31.12.2016	185.367	5.859	3,16
31.12.2015	209.111	3.664	1,75

VALUE AT RISK (VaR): en slags stress-test af, hvor meget man maksimalt kan forvente at tabe (her med 99,5 % sandsynlighed) på den samlede egenbeholdning i kr. eller i % i et meget dårligt år, hvis historien gentager sig (her beregnet på basis af de seneste 10 års afkasthistorik). Der er taget højde for korrelationer (altså hvordan afkastet på de forskellige aktivklasser svinger i forhold til hinanden). Den beregnede VaR er baseret på afkastindeks og en antagelse om normalfordeling.

Likviditet

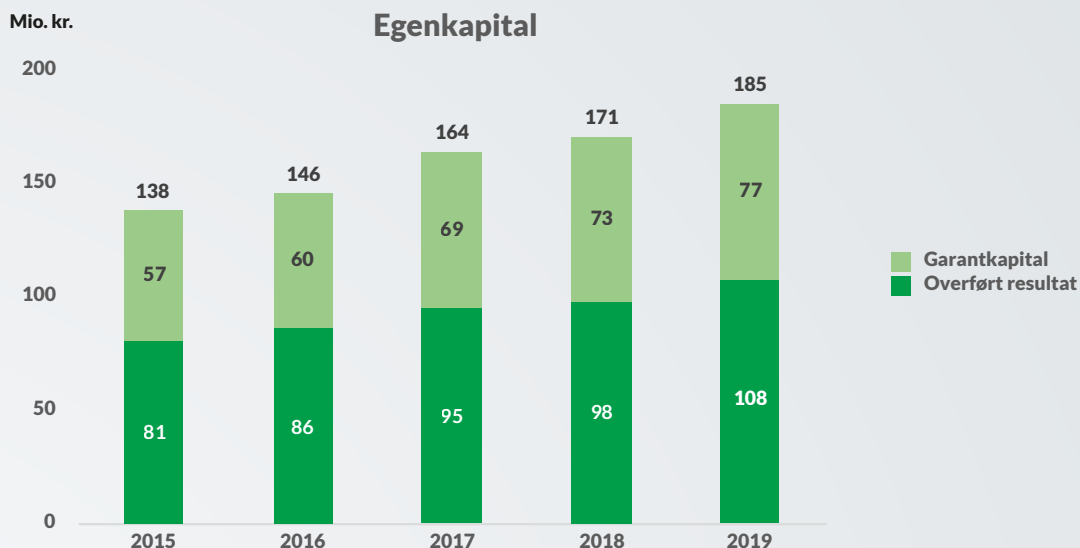
Sparekassen skal likviditetsmæssigt overholde LCR-nøgletallet (Liquidity Coverage Ratio). LCR-nøgletallet skal være på mindst 100 %. Ultimo 2019 var Sparekassens LCR-nøgletal 419 %. Sparekassen overholder derfor kravet med en solid overdækning.

Sparekassen har således en særdeles god likviditet.

Egenkapital

Efter indregning af årets overskud udgør Sparekassens egenkapital 185 mio. mod 171 mio. ultimo 2018. Egenkapitalen er således øget med 14 mio. svarende til 8 %.

Sparekassens egenkapital er øget markant i løbet af de seneste 5 år.

Ultimo 2019 udgør garantkapitalen 77 mio. mod 73 mio. ultimo 2018. Garantkapitalen er således i løbet af 2019 øget med 4 mio.

Af Sparekassens godt 8.500 kunder er 2.700 garanter. Antallet af garanter er i løbet af 2019 netto øget med 109. Det er glædeligt at opleve den store opbakning til Sparekassen fra primært lokale garanter.

Sparekassens bestyrelse indstiller til repræsentantskabet, at der for 2019 udbetales 3,5 % p.a. i rente til Sparekassens garantanter.

Enkelte garantsparekasser har været nødsaget til at stoppe for indløsning af garantkapital, andre har indført ventelistemodeller eller garantbørser. Sparekassen Balling vil bestræbe sig på til enhver tid – betinget af Finanstilsynets tilladelse – at have åben for indløsning af garantkapital.

Kapitalforhold

Kapitalprocenten er opgjort til 23,5 ultimo 2019 mod 22,9 ultimo 2018.

Sparekassens individuelle solvensbehov ultimo 2019 er opgjort til 9,8 % mod 10,3 % ultimo 2018.

En beskrivelse af metoden til opgørelse af solvensbehovet samt de forudsætninger, der lægges til grund herfor, er oplyst i Sparekassens årlige risikorapport som kan findes på Sparekassens hjemmeside www.sparekassenballing.dk/om-os/regnskab. Opgørelse af solvensbehovet er ikke revideret.

Ud over det individuelle solvensbehov på 9,8 % kommer kapitalbevaringsbufferen, der er fuld indfaset med 2,5 %, den kontracykliske kapitalbuffer, der ultimo 2019 udgør 1,0 %, samt NEP-tillægget, der udgør 0,3 % hvorefter det samlede krav til Sparekassens kapitalgrundlag udgør 13,6 %

Forskellen mellem solvensbehovet, incl. buffere og NEP-tillæg, og den aktuelle kapitalprocent udgør således ultimo 2019 9,9 %-point, svarende til 67 mio.

Sparekassens kapitalssituation ultimo 2019 i skematisk form:

Kapital	mio. kr.	%
Kapitalgrundlag pr. 31.12.2019	162	23,5
Kapitalbehov	68	9,8
Overdækning før bufferkrav	94	13,7
Kapitalbevaringsbuffer	18	2,5
Kontracyklisk kapitalbuffer	7	1,0
NEP-tillæg	2	0,3
Overdækning efter bufferkrav og NEP-tillæg	67	9,9

Kommende kapitalkrav

Den Kontracykliske kapitalbuffer

Den kontracykliske kapitalbuffer der udgør 1 % ultimo 2019, øges til 1,5 % den 30. juni 2020 og efterfølgende til 2,0 % den 30. december 2020.

Det Systemiske Risikoråd forventes i 1. kvartal 2020 at henstille om en yderligere forhøjelse af den kontracykliske kapitalbuffer med 0,5 % point til 2,5 %, hvorefter denne, i tilfælde af godkendelse, er fuldt indfaset.

NEP-krav

Med virkning fra 1. januar 2019 startede indfasningen af NEP-tillægget, der skal være fuldt opfyldt 1. januar 2023.

NEP-kravet har som formål at sikre, at det enkelte pengeinstitut har tilstrækkeligt med nedskrivningsegne passiver (NEP) til, at der kan gennemføres en smidig restrukturering eller afvikling af et pengeinstitut, hvis det bliver nødlidende, uden involvering af statslige midler, og uden at afviklingen får væsentlig negativ effekt på den finansielle stabilitet.

NEP-kravet er et udtryk for hvor stor en polstring – målt i forhold til de risikovægtede eksponeringer – et pengeinstitut skal have. For pengeinstitutter med en balance på mindre end 3 mia. euro fastsætter Finanstilsynet NEP-tillægget i intervallet 3,5-6 % med et gennemsnit på 4,7 %.

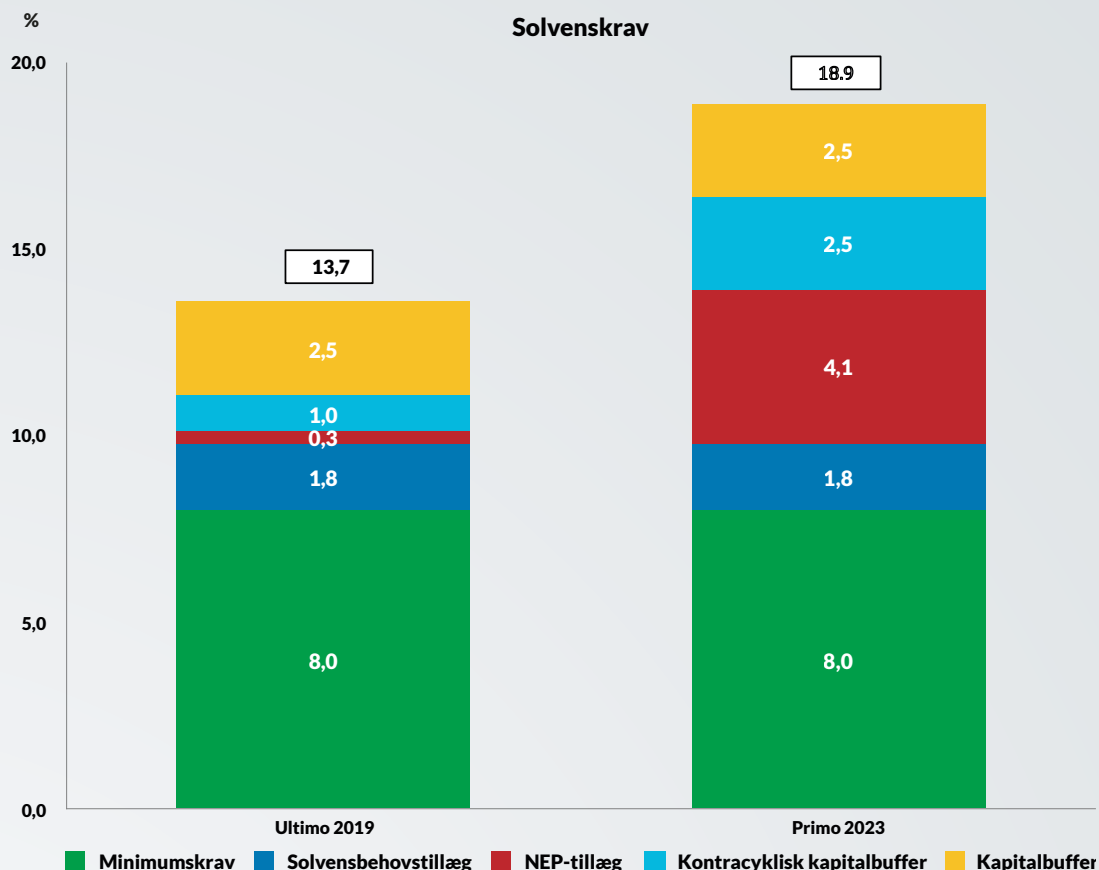
Finanstilsynet har i december 2019 fastsat Sparekassen Ballings NEP-tillæg, på basis af de risikovægtede eksponeringer opgjort ultimo 2018, til 4,1 %.

Finanstilsynet genberegner og meddeler NEP-kravet én gang årligt, hvorved NEP-kravet ikke er statisk, men kan ændre sig fra år til år.

Sparekassen står godt rustet

I takt med indfasningen af de kommende kapitalkrav frem mod 2023, vil kapitalkravet stige mærkbart.

Sparekassen arbejder løbende med kapitalplaner, for at sikre at vi til enhver tid kan honorere de kommende kapitalkrav. I illustration herunder er vist solvenskravet ultimo 2019, samt ved fuld indfasning primo 2023. Den kontracykliske kapitalbuffer er i 2023, af forsigtighedsmæssige årsager, medtaget med de maximale 2,5 %.

Sparekassen har ultimo 2019 en kapitalprocent på 23,5, og har derved en komfortabel overdækning i forhold til solvenskravet ultimo 2019. Ved fuld indfasning af alle nu kendte kapitalkrav, vil Sparekassen – alt andet lige – allerede nu leve op til de kraftigt stigende krav.

I den af Sparekassens bestyrelse vedtagne forretningsmodel er der fastsat en målsætning om, at Sparekassens solvensmæssige overdækning - efter indregning af kapitalbevaringsbufferen, den kontracykliske kapitalbuffer, samt NEP-kravet - skal udgøre mindst 5 %-point.

Det er forventningen, at indtjening i de kommende år kan sikre, at Sparekassen løbende kan leve op til de kommende kapitalkrav med en fornuftig overdækning samtidig med, at Sparekassen fortsat kan leve op til rollen som et aktivt lokalt pengeinstitut, der har mulighed for at finansiere lokale projekter.

Det er ledelsens målsætning, at de fremtidige kapitalkrav, som hidtil, ønskes opfyldt med opsparet overskud samt garantkapital. Sparekassen følger sideløbende udviklingen vedr. mulighederne og vilkår for optagelse af kapital- og gældsinstrumenter, der kan benyttes til at opfylde bl.a. NEP-kravet. Der er ikke konkrete planer om at hjemtage denne form for kapital. Sparekassens nuværende kapital består udelukkende af egentlig kernekapital.

Finanstilsynets tilsynsdiamant

Finanstilsynets tilsynsdiamant indeholder fem pejlemærker for, hvad der som udgangspunkt anses for at være pengeinstitutvirksomhed med forhøjet risiko.

Sparekassen Balling opfylder kravene således:

De fem grænseværdier er:	Finanstilsynets grænse	Sparekassen Balling
Summen af 20 største eksponeringer	< 175 %	93 %
Udlånsvækst	< 20 %	3 %
Ejendomseksponering	< 25 %	3 %
Funding ratio	< 100 %	50 %
Likviditetsoverdækning	> 100 %	443 %

Som det fremgår, ligger Sparekassen Balling på nuværende tidspunkt indenfor alle grænseværdier.

Summen af 20 største eksponeringer: 93%

Udlånsvækst : 3 %

Funding ratio: 50%

Ejendomseksponering: 3%

Likviditetsoverdækning: 443%

Usædvanlige forhold – usikkerhed ved indregning og måling

Der har i året ikke været usædvanlige forhold, der har påvirket indregning eller måling.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivning på udlån. På landbrugseksponeringer, som er den branche, der udgør den største andel af Sparekassen Balling's udlån til erhverv, er det især værdien af landbrugsaktiver, der er en afgørende faktor i værdiansættelsen af sikkerhederne.

Det er ledelsens opfattelse, at usikkerheden og en eventuel afvigelse i måling af nedskrivning på udlån og garantier, ikke er væsentlig for årsrapporten.

Regnskabsmæssige skøn og væsentlige usikkerheder er beskrevet i note 1, hvortil der henvises.

Særlige risici

Sparekassen Balling er eksponeret over for forskellige risici i forbindelse med Sparekassens drift.

Sparekassens risikostyring sker i overensstemmelse med de politikker, rammer og instrukser, som er fastlagt af Sparekassens bestyrelse.

De væsentligste risici er:

Kreditrisiko

Kreditrisiko, der anses som den væsentligste risiko, forstås som risikoen for tab på udlån og kreditter som følge af låntagers manglende betalingsevne.

Al kreditgivning sker på baggrund af en af bestyrelsen vedtaget kreditpolitik, der fastlægger de overordnede principper for al kreditgivning.

Forskellige forretningsgange, eksempelvis forretningsgang for vurdering af sikkerheder, understøtter de beslutninger, som den enkelte medarbejder med bevillingsbeføjelser træffer.

Markedsrisici

Sparekassens markedsrisici forstås som risikoen for, at Sparekassens aktiver og passiver ændrer sig som følge af ændringer i markedsforholdene. Markedsrisici består af risici på renter, valuta og likviditet.

Bestyrelsen har fastlagt objektive rammer for den maksimale risiko på de enkelte områder, hvilket er fastlagt i en instruks fra bestyrelsen til direktionen. Der udarbejdes løbende opgørelser over markedsrisici, og der afrapporteres til bestyrelsen på hvert bestyrelsesmøde.

Likviditetsrisici

Sparekassens likviditet opgøres løbende efter interne regler fastsat af bestyrelsen, samt ved beregning af Sparekassens LCR-procent. Sparekassen ønsker, såvel på kort som på længere sigt, at sikre et tilstrækkeligt og stabilt likviditetsberedskab.

Kontrol

Bestyrelsen og direktionen vurderer løbende alle væsentlige risici, herunder overholdelse af relevant lovgivning og anden regulering i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Sparekassens risiko- og compliancefunktion, der i 2019 er tilført yderligere ressourcer, spiller ligeledes en væsentlig rolle i forhold til at sikre overholdelse af gældende lovgivning.

Lønpolitik

Sparekassen skal i henhold til regnskabsbekendtgørelsen offentliggøre Sparekassen Balling's lønpolitik. Oplysningerne kan findes på Sparekassens hjemmeside:

www.sparekassenballing.dk/om-os/rapporter

Redegørelse om det underrepræsenterede køn i Sparekassens bestyrelse

Det er ledelsens vurdering, at mangfoldighed er med til at skabe bedre resultater og en hjælp til at træffe bedre beslutninger. Ledelsen arbejder derfor for at skabe en god balance mellem mænd og kvinder i Sparekassens bestyrelse.

Måltal for bestyrelsen

Ultimo 2019 bestod bestyrelsen af 7 medlemmer – alle mænd.

Det er bestyrelsens mål, at andelen af det underrepræsenterede køn på kort sigt udgør minimum 15 %. På længere sigt er det målet at opnå en mere ligelig fordeling. Det er vurderingen, at dette er et realistisk.

Bestyrelsen har i løbet af 2019, i forbindelse med bestyrelsens selvevaluering, arbejdet med bestyrelsens kompetenceprofil på 17 forskellige målepunkter. Denne kortlægning har bl.a. til formål at lokalisere kompetenceprofilen på nye kandidater. Ved næstkommende udskiftning i bestyrelsen er det målet aktivt at afsøge en kvindelig kandidat, med den ønskede kompetenceprofil.

Ifølge Lov om finansiel virksomhed § 79 a, stk. 4 har Sparekassen ikke udarbejdet politik eller måltal for øvrige ledelsesniveauer.

Redegørelse vedr. god selskabsledelse – Corporate Governance

Sparekassen Balling ønsker i høj grad at efterleve anbefalinger fra Komitéen for god Selskabsledelse, samt følge Finansrådets anbefaling på revisionsområdet, herunder Finansrådets ledelseskodex med yderligere 10 anbefalinger vedrørende ledelsesmæssige forhold i pengeinstitutterne. Sparekassen Balling forholder sig til anbefalingerne efter ”følg eller forklar” – princippet.

Redegørelsen findes på Sparekassens hjemmeside:
www.sparekassenballing.dk/om-os/rapporter

Samfundsansvar – CSR-politik

Sparekassen Balling's politik for samfundsansvar tager udgangspunkt i vor forankring som lokalt pengeinstitut siden 1914.

Vi er, og ønsker fortsat at være, en ansvarlig Sparekasse, der bevidst arbejder på at skabe optimale resultater for vore kunder, medarbejdere, garantanter og lokalsamfundet.

Sparekassens CSR-politik kan ses på Sparekassens hjemmeside:
www.sparekassenballing.dk/om-os/rapporter

Whistleblower-ordning

Med det formål at give Sparekassens medarbejdere mulighed for på en hensigtsmæssig måde og i fortrolighed at kunne indrapportere overtrædelser eller potentielle overtrædelser af den finansielle regulering, er der etableret en såkaldt whistleblower-ordning. Whistleblower-ordningen er forankret hos Sparekassens compliance-ansvarlige.

Forventninger til 2020

Sparekassen forventer ikke i 2020, som i 2019, indtægter af særlig karakter. Presset på den basale ind- og udlånsforretning, samt konkurrencen i sektoren, forventes at fortsætte.

Der forventes stigende IT-omkostninger, svagt stigende personaleomkostninger, samt et beskedent afkast på beholdningen af værdipapirer.

Efter en årrække med meget beskedne nedskrivninger, forventes der svagt stigende nedskrivninger.

Samlet betyder det, at Sparekassen forventer et resultat for 2020 på mellem 6 og 8 mio. før skat.

De væsentligste usikkerheder, der kan være betydelige, knytter sig til regnskabsposterne kursreguleringer og nedskrivninger.

Ledelsens hverv

- Bygningskonstruktør Hans Ibsen:** Bestyrelsesformand i Ole Ibsen, Balling A/S
Direktør i Hans Ibsen Holding ApS
Direktør i H.J. Invest ApS
Bestyrelsesmedlem i IAB Holding A/S
Bestyrelsesmedlem i Vinde Bakke A/S
Bestyrelsesmedlem i Stenger og Ibsen Construction A/S
Bestyrelsesmedlem i Stenger og Ibsen Construction Holding A/S
Bestyrelsesmedlem i Iglsø Biogas A/S
Bestyrelsesmedlem i Iglsø Agro A/S
- Blikkenslager Jørn Pedersen:** Direktør og bestyrelsesmedlem i Fly Blik og Ventilation A/S
Direktør i DJ Fly Holding ApS
Direktør i RP Køkken ApS
- Entreprenør Niels Pedersen:** Direktør i N.P. Invest Skive ApS
- Gårdejer Poul Verner Pedersen:** Formand for Dagli' Brugsen, Durup
- Direktør Kurt Nielsen:** Bestyrelsesmedlem i Branding Skiveegnen ApS

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019 for Sparekassen Balling.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med reglerne i lov om finansiel virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sparekassens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af Sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i Sparekassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som Sparekassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Balling den 30. januar 2020

Kurt Nielsen

Direktør

Bestyrelse

Poul Pedersen
Formand

Gunnar Sønderby Jessen
Næstformand

Hans Bak Ibsen

Jørn Pedersen

Niels Pedersen

Poul Verner Pedersen

Niels Kristian Sørensen

Til repræsentantskabet i Sparekassen Balling

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Sparekassen Ballings årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, kapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af sparekassen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's Etiske regler.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelse som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for Sparekassen Balling den 3. april 2007 for regnskabsåret 2007. Vi er genvalgt årligt ved repræsentantskabsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 13 år frem til og med regnskabsåret 2019. Vi blev genudpeget efter en udbudsprocedure på repræsentantskabsmødet den 7. marts 2017

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2019. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Centralt forhold ved revisionen

Nedskrivninger på udlån

Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger.

Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen i overensstemmelse med bestemmelserne i IFRS 9 som indarbejdet i Regnskabsbekendtgørelsen. Der henvises til den detaljerede beskrivelse af anvendt regnskabspraksis i note 1.

Nedskrivninger på udlån er et centralt forhold ved revisionen, fordi ledelsen udøver væsentlige skøn over, om der skal foretages nedskrivninger på udlån og størrelsen af nedskrivninger på udlån.

Følgende områder er centrale for opgørelse af nedskrivninger på udlån:

- Fastlæggelse af kreditklassifikation ved første indregning og efterfølgende.
- De modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder ledelsens fastlæggelse af modelvariable tilpasset sparekassens udlånsportefølje.
- Sparekassens forretningsgange for at sikre fuldstændigheden i registrering af udlån, der er kreditfordingede (stadie 3) eller med betydelig stigning i kreditrisikoen (stadie 2).
- Væsentligste forudsætninger og skøn anvendt af ledelsen i nedskrivningsberegningerne, herunder principper for vurdering af forskellige udfald af kundens økonomiske situation (scenarier) samt for vurdering af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, som indgår i nedskrivningsberegningerne.
- Ledelsens vurdering af forventede kredittab pr. statusdagen som følge af mulige ændringer af markedsforhold, og som ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger.

Der henvises til årsregnskabets afsnit "Regnskabsmæssige skøn og væsentlige usikkerheder" i note 1, afsnittet "Kreditrisici" i note 2 og note 13, hvor forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån er beskrevet.

Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen

Vi gennemgik og vurderede de nedskrivninger, som er indregnet i resultatopgørelsen i 2019 og i balancen pr. 31. december 2019.

Gennemgangen omfattede en vurdering af den anvendte nedskrivningsmodel udarbejdet af datacentralen SDC, herunder ansvarsfordeling mellem datacentral og sparekassen. En af SDC udpeget uafhængig revisor har forsynet modellen med en erklæring med høj grad af sikkerhed om, hvorvidt modelbeskrivelsen er i overensstemmelse med principperne for nedskrivning på udlån i henhold til IFRS 9, samt hvorvidt modellen beregner nedskrivninger på udlån i overensstemmelse med modelbeskrivelsen. Vi vurderede, om der i anvendelsen af modellen var taget højde for bemærkninger i erklæringen.

Vi vurderede og testede sparekassens opgørelse af nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder vurderede vi ledelsens fastlæggelse og tilpasning af modelvariable til egne forhold.

Gennemgangen og vurderingen omfattede endvidere sparekassens validering af de metoder, som anvendes for opgørelse af forventede kredittab, samt de tilrettelagte forretningsgange, der er etableret for at sikre, at kreditfordingede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån identificeres og registreres rettidigt.

Vi vurderede og testede de af sparekassen anvendte principper for fastlæggelse af nedskrivnings-scenarier samt for måling af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, der indgår i nedskrivningsberegninger på kreditfordingede udlån og udlån med betydelige svaghestegn.

For en stikprøve af kreditfordingede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån testede vi nedskrivningsberegningerne og anvendte data til underliggende dokumentation.

For en stikprøve af øvrige udlån foretog vi vores egen vurdering af stadie og kreditklassifikation. Dette omfattede en forøget stikprøve af større udlån samt udlån inden for segmenter med generelt forøgede risici.

Vi gennemgik og udfordrede de ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab, der ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger ud fra vores kendskab til porteføljen, branchekendskab og de aktuelle konjunkturer.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med regnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere sparekassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning

gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Herning, 30. januar 2020

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 3377 1231

H.C. Krogh

statsautoriseret revisor

mne9693

Carsten Jensen

statsautoriseret revisor

mne10954

HOVED- OG NØGLETAL

	2019	2018	2017	2016	2015
Resultatopgørelse					
					<i>Beløb i 1.000 kr.</i>
Netto rente- og gebyrindtægter	49.710	45.290	44.395	40.146	33.475
Kursreguleringer	3.416	671	1.764	-178	1.421
Udgifter til personale og administration	36.777	33.180	32.422	30.422	26.094
Andre driftsudgifter	7	7	7	7	1.084
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv	556	885	563	772	1.358
Årets resultat	12.454	9.045	9.964	6.310	4.364

Balance	<i>Beløb i 1.000 kr.</i>				
Udlån	489.479	474.513	459.573	426.292	377.613
Indlån	786.330	705.643	638.228	593.788	556.612
Egenkapital	184.598	171.124	164.017	146.317	137.989
Aktiver i alt	1.147.385	1.021.807	946.348	839.080	763.784

Nøgletal					
Kapitalprocent	23,5	22,9	24,0	22,9	26,3
Kernekapitalprocent	23,5	22,9	24,0	22,9	26,3
Egenkapitalforrentning før skat	8,1	6,7	7,9	5,7	4,2
Egenkapitalforrentning efter skat	7,0	5,5	6,4	4,4	3,3
Indtjening pr. omkostningskrone	1,4	1,3	1,4	1,3	1,2
Renterisiko	3,4	3,2	2,8	2,8	1,4
Valutaposition	0,6	0,8	3,2	4,6	3,3
Udlån plus nedskrivninger herpå i forhold til indlån	54,3	60,0	63,1	66,2	65,4
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	419,0	400,0	308,1	318,2	347,7
Summen af store eksponeringer over 10%	12,3	28,9	24,1	41,6	27,9
Summen af de 20 største eksponeringer	93,2	108,0	111,2	112,1	101,8
Nedskrivningsprocent	2,9	3,7	3,0	3,5	4,1
Årets nedskrivningsprocent	0,1	0,2	0,1	0,1	0,3
Årets udlånsvækst	3,2	3,3	7,8	12,9	21,5
Udlån i forhold til egenkapital	2,7	2,8	2,8	2,9	2,7
Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret, - omregnet til heltidsansatte	27,1	25,3	25,3	26,8	23,3
Afkastningsgrad, årets resultat i forhold til aktiver	1,1	0,9	1,1	1,0	0,8

RESULTATOPGØRELSE OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

	2019	2018	
	<i>Beløb i 1.000 kr.</i>		
Note			
3	Renteindtægter	28.972	29.234
4	Negative renteindtægter	547	367
5	Renteudgifter	368	784
	Netto renteindtægter	28.057	28.083
	Udbytte af aktier mv.	929	429
6	Gebyrer og provisionsindtægter	21.310	17.282
	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	586	504
	Netto rente- og gebyrindtægter	49.710	45.290
7	Kursreguleringer	3.416	671
8,9	Udgifter til personale og administration	36.778	33.180
16,17	Af- og nedskrivninger på materielle aktiver	1.337	865
	Andre driftsudgifter	7	7
10	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	556	885
	Resultat før skat	14.448	11.024
11	Skat	1.994	1.979
	Årets resultat	12.454	9.045
Totalindkomstopgørelse			
	Årets resultat	12.454	9.045
	Årets totalindkomst	12.454	9.045
Forslag til resultatdisponering			
	Årets resultat	12.454	9.045
	I alt til disponering	12.454	9.045
	Foreslået rente af garantkapital	2.614	2.460
	Overført resultat	9.840	6.585
	I alt anvendt	12.454	9.045

BALANCE

Note		2019	2018
	Aktiver		Beløb i 1.000 kr.
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	30.576	55.560
12	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	162.471	64.148
	Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi	54	266
13	Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	489.426	474.247
14	Obligationer til dagsværdi	253.946	245.227
15	Aktier mv.	37.743	37.586
23	Aktiver tilknyttet puljeordninger	154.795	125.588
16	Grunde og bygninger	6.330	7.109
17	Øvrige materielle aktiver	840	1.743
	Aktuelle skatteaktiver	-0	611
11	Udskudte skatteaktiver	928	523
	Andre aktiver	8.348	7.269
	Periodeafgrænsningsposter	1.928	1.930
	Aktiver i alt	1.147.385	1.021.807
	Passiver		
18	Indlån og anden gæld	786.330	705.643
23	Indlån i puljeordninger	154.795	125.588
	Aktuelle skatteforpligtelser	167	0
	Andre passiver	20.288	16.022
	Periodeafgrænsningsposter	189	101
	Gæld i alt	961.769	847.354
	Hensættelser		
	Hensættelser til tab på garantier	1.009	3.318
	Andre hensatte forpligtelser	9	11
	Hensatte forpligtelser i alt	1.018	3.329
	Garantkapital	77.064	72.931
	Overført resultat	104.920	95.734
	Foreslået garantrente	2.614	2.459
	Egenkapital	184.598	171.124
	Passiver i alt	1.147.385	1.021.807

EGENKAPITALOPGØRELSE OG KAPITALOPGØRELSE

Egenkapitalopgørelse

Beløb i 1.000 kr.	Garant-kapital	Renter garant-kapital	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar 2018	69.215	2.143	88.675	160.033
Ændringer i året:				
Periodens resultat			6.585	6.585
Indbetalt garantkapital	3.716			3.716
Udbetalte renter garantkapital		-2.140		-2.140
Regulering af garantrenter		-3	3	0
Skat af udbetalte garantrenter			471	471
Foreslået garantrente 2018		2.459		2.459
Egenkapital 31. december 2018	72.931	2.459	95.734	171.124

Egenkapital 1. januar 2019	72.931	2.459	95.734	171.124
Ændring indregning gebyrer (efter skat)			-1.198	-1.198
Ændringer i året:				
Periodens resultat			9.840	9.840
Indbetalt garantkapital	4.133			4.133
Udbetalte renter garantkapital		-2.456		-2.456
Regulering af garantrenter		-3	3	0
Skat af udbetalte garantrenter			541	541
Foreslået garantrente 2019		2.614		2.614
Egenkapital 31. december 2019	77.064	2.614	104.920	184.598

Kapitalopgørelse

	2019	2018
Kapitalprocent	23,5%	22,9%
Betalte kapitalinstrumenter (garantkapital)	77.064	72.931
Faktiske eller eventuelle forpligtelser til køb af egne egentlige kapitalinstrumenter	-2.996	-2.770
Kapitalinstrumenter, der er kvalificeret som egentlig kernekapitalinstrumenter	74.068	70.161
Overført resultat fra forgående år	107.534	98.193
Fradrag for foreslået garantrente	-2.614	-2.459
Overført resultat	104.920	95.734
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-305	-285
Egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor hvori sparekassen ikke har væsentlige investeringer	-16.294	-18.032
Egentlig kernekapital	162.388	147.578
Kernekapital	162.388	147.578
Kapitalgrundlag	162.388	147.578
Den samlede risikoeksponering	690.844	644.513

NOTEOVERSIGT

1	Anvendt regnskabspraksis	34
2	Risiko oplysninger	42
3	Renteindtægter	44
4	Negative renteindtægter	44
5	Renteudgifter	44
6	Gebyr- og provisionsindtægter	44
7	Kursreguleringer	44
8	Udgifter til personale og administration	45
9	Revisorhonorar	46
10	Nedskrivninger og hensættelser	46
11	Skat	47
12	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	48
13	Udlån og tilgodehavender	48
14	Værdipapirer	53
15	Aktier mv.	53
16	Grunde og bygninger	53
17	Øvrige materielle anlægsaktiver	54
18	Indlån og anden gæld	54
19	Eventualforpligtelser	55
20	Regnskabsmæssig sikring	55
21	Nærtstående parter	55
22	Markedsrisiko	56
23	Puljer	57
24	Pantsætninger	57
25	Repræsentantskab	58

1. Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed og Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsrapporten præsenteres i 1.000 kr. med mindre andet er angivet.

Ændret regnskabsmæssig behandling af negative renteindtægter og -udgifter

Den anvendte regnskabspraksis er ændret for den regnskabsmæssige behandling af negative renteindtægter og -udgifter. Negative renteindtægter har tidligere været præsenteret under renteudgifter grundet den uvæsentlige karakter. Dette har dog ændret sig i 2019, hvor negative renteindtægter nu bliver præsenteret særskilt i regnskabet. Ændringen i præsentationen af renteindtægter og -udgifter har ikke resultatmæssig effekt.

Ændret regnskabsmæssig behandling af modtagne gebyrer og provisioner

Sparekassen har foretaget en nærmere analyse af den regnskabsmæssige behandling af modtagne gebyrer og provisioner, der er direkte forbundet med etableringen af lån mv., med henblik på vurdering af, om de kan indtægtsføres straks eller om de skal indgå som en integreret del af lånets effektive rente, og dermed amortiseres over lånets løbetid. Analysen viser, at Sparekassen skal amortisere yderligere gebyrer, der tidligere har været indtægtsført straks.

Pr. 1. januar 2019 indregnes den akkumulerede effekt efter skat på egenkapitalen og udgør 1,2 mio. kr.

Der er ikke foretaget tilpasning af sammenligningstal for 2018 og hoved- og nøgletal for tidligere perioder, da det ikke har været muligt at beregne effekten for tidligere perioder uden anvendelse af uforholdsmæssigt store ressourcer. Det er Sparekassens vurdering, at effekten pr. 1. januar 2018 ville have været på samme niveau som pr. 1. januar 2019, og at effekten på hoved- og nøgletal for 2018 ville have været uvæsentlig. Sammenligningstallene i resultatopgørelsen for 2018 er dog tilpasset den ændrede regnskabsmæssige behandling.

Oplysninger om regler, som endnu ikke er trådt i kraft

IFRS16, Leasing

Finanstilsynets ændringsbekendtgørelse af 3. december 2018 træder i kraft for regnskabsperioder, der begynder 1. januar 2020 eller senere, men med mulighed for at førtidsimplementere bekendtgørelsen.

Ændringsbekendtgørelsen introducerer nye leasingregler, som i forhold til de hidtil gældende regler indebærer, at den regnskabsmæssige behandling hos leasingtager, ikke længere kræver en sondring mellem finansiel leasing og operationel leasing. Alle leasingkontrakter skal indregnes hos leasingtager i form af et leasingaktiv, der repræsenterer værdien af brugsretten. Ved første indregning måles aktivet til nutidsværdien af leasingforpligtelsen inkl. omkostninger og eventuelle forudbetalinger. Samtidig indregnes nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse. Undtaget fra kravet om indregning af et leasingaktiv er aktiver leaset på kontrakter af kort varighed og leasede aktiver med lav værdi.

Sparekassen har besluttet først at anvende de nye leasingregler med virkning fra 1. januar 2020. Virkningen af de kommende leasingregler vurderes at være uvæsentlig.

Klassifikation og måling af finansielle aktiver

Efter de af IFRS 9 forenelige regnskabsregler foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver. Dette betyder, at finansielle aktiver skal klassificeres i en af følgende kategorier:

- Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris. I denne kategori indgår udlån til amortiseret kostpris og tilgodehavende hos kreditinstitutter.
- Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke opfylder de ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. I denne kategori indgår aktier, afledte finansielle instrumenter af finansielle aktiver, som indgår i en handelsbeholdning eller en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier og indgår på dette grundlag i Sparekassens interne ledelsesrapportering.

Sparekassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst. I stedet måles Sparekassens beholdning af obligationer til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, enten fordi de indgår i en handelsbeholdning eller fordi, de indgår i et risikostyringssystem eller en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier og indgår på dette grundlag i Sparekassens interne ledelsesrapportering.

Nedskrivning for forventede kredittab

Med IFRS 9-forenelige nedskrivningsregler nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris, og der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier

For finansielle aktiver indregnet til amortiseret kostpris indregnes nedskrivningerne for forventede kredittab i resultatopgørelsen og reducerer værdien af aktivet i balancen. Hensættelser til tab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier indregnes som en forpligtelse.

Stadier og udvikling i kreditrisiko

De forventningsbaserede nedskrivningsregler indebærer, at et finansielt aktiv m.v. på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives det finansielle aktiv med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres instrumentet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på Sparekassens ratingmodeller i form af PD-modeller udviklet af datacentralen SDC, og Sparekassens interne kreditstyring.

Vurdering af betydelig stigning i kreditrisiko

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning i følgende situationer:

- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. og en stigning i 12 måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var under 1,0 pct.
- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. eller en stigning i 12 måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12 måneders PD ved første indregning var 1,0 pct. eller derover.
- Det finansielle aktiv har været i restance i mere end 30 dage med en beløbsstørrelse, som vurderes væsentlig.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen. Kreditrisikoen betragtes som lav, når kundens 12-måneders PD er under 0,2 pct. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og tilgodehavender, der opfylder PD-kriteriet samt tilgodehavender hos danske kreditinstitutter.

Definition af kreditforringet og misligholdt

En eksponering defineres som værende kreditforringet (stadie 3) samt misligholdt hvis den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder, og Sparekassen vurderer, at låntager ikke vil kunne honorere sine forpligtelser som aftalt.
- Låntager har begået kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter eller gentagne overtræk.
- Sparekassen har ydet låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af debtors økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.
- Eksponeringen har været i restance/overtræk i mere end 90 dage med en beløbsstørrelse, som vurderes væsentlig.

Dog gælder det, at finansielle aktiver, hvor kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder, eller hvor Sparekassen har ydet lempeligere vilkår på grund af kundens økonomiske vanskeligheder, fastholdes i stadie 2, hvis der ikke forventes tab i det mest sandsynlige scenarie.

Den definition af kreditforringet og misligholdelse, som Sparekassen anvender ved målingen af det forventede kredittab og ved overgang til stadie 3, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål, ligesom definitionen er tilpasset kapitalkravsforordningens (CRR) definition på misligholdelse.

Opgørelse af forventet tab

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de største eksponeringer tillige med større svage stadie 2 eksponeringer, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne foretages ved en manuel, individuel vurdering baseret på tre scenarier (basis scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer. Kvartalsvis vurderes det, om de største eksponeringer, hvilket Sparekassen Balling har defineret som eksponeringer større end 2 % af Sparekassens justerede kapitalgrundlag, har den rigtige nedskrivningsberegning i modelberegningen.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en PD-model ("Probability of Default"), som udvikles og vedligeholdes på Sparekassens datacentral, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af LOPI, og som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til fremtiden.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable. Regressionsmodellerne fodres herefter med estimater for de makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, så denne konvergerer mod et normalt niveau i år 10. Løbetider udover 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en række justeringsfaktorer, der multipliceres på datacentralens "rå" PD-værdier, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

Praksis for fjernelse af finansielle aktiver fra balancen

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, fjernes helt eller delvist fra balancen, hvis Sparekassen ikke længere har en rimelig forventning om hel eller delvis dækning af det udestående beløb. Medregningen ophører på baggrund af en konkret, individuel vurdering af de enkelte eksponeringer. For erhvervs kunder vil Sparekassen typisk basere vurderingen på indikatorer som kundens likviditet, indtjening og egenkapital samt de sikkerheder, som er stillet til sikkerhed for eksponeringen. For privatkunder vil Sparekassen typisk basere vurderingen på kundens likviditet, indtægt og formueforhold samt ligeledes kundens sikkerheder for engagementet. Når et finansielt aktiv fjernes helt eller delvist fra balancen, udgår nedskrivningen på det finansielle aktiv samtidig i opgørelsen af de akkumulerede nedskrivninger.

Sparekassen fortsætter inddrivelsesbestræbelserne efter, at aktiverne er fjernet fra balancen, hvor tiltagene afhænger af den konkrete situation. Sparekassen søger som udgangspunkt at indgå en frivillig aftale med kunden, herunder genforhandling af vilkår eller rekonstruktion af en virksomhed, således en inkasso eller konkursbegæring først bringes i anvendelse, når andre tiltag er afprøvet.

Generelt om indregning og måling iøvrigt

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Desuden indregnes værdiregulering af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. En evt. værdistigning i domicilejendommens omvurderede værdi indregnes i anden totalindkomst, medmindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Sparekassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når Sparekassen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet efterfølgende for hver enkelt regnskabspost.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig

kostpris med fradrag af afdrag og tillæg / fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb samt fradrag af nedskrivning. Finansielle instrumenter indregnes på handelstidspunktet. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

Omregning af poster i fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gæld og andre poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til lukkekursen på balancedagen.

Gevinster og tab, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og betalingsdagens henholdsvis balancedagens kurs indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Resultatopgørelsen

Nettorente-, gebyr- og provisionsindtægter

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen for den periode de vedrører. Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument under renteindtægter.

Renteindtægter på udlån, der klassificeres som stadie 3, beregnes på baggrund af nettobeløbet efter nedskrivninger. På øvrige udlån beregnes renten baseret på det kontraktmæssigt udestående beløb.

Renter af garantkapital føres som en overskudsdisponering og fragår først på egenkapitalen på udbetalingstidspunktet. Stiftelsesprovisioner og gebyrer mv., der er en integreret del af den effektive rente af udlån, indregnes over løbetiden under renteindtægter. Renteindtægter på nedskrevne udlån og tilgodehavender indregnes som reducerede nedskrivninger. Andre administrations- og gebyrindtægter indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale og administration omfatter løn, gager, pensioner samt sociale omkostninger og lønsumsafgift samt omkostninger til administration.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og -udgifter omfatter indtægter og omkostninger af sekundær karakter i forhold til Sparekassens hovedaktiviteter, herunder avance ved salg og udskiftning af materielle aktiver.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat, ændringer af udskudt skat og efterregulering af tidligere års skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, i totalindkomsten, med den del, der kan henføres til totalindkomsten, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen. Tillæg og fradrag som følge af tidspunktet for betalingen af den aktuelle skat er bogført under henholdsvis øvrige renteindtægter og øvrige renteudgifter.

Ved beregning af årets aktuelle skat anvendes de på balancedagen gældende skattesatser og -regler.

Balancen

Tilgodehavender og gæld til kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, herunder tidsindsud i centralbanker, måles til amortiseret kostpris. Gæld måles til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Udlån m.v. måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi med fradrag af stiftelsesprovisioner, samt fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Udlån og andre tilgodehavender til dagsværdi

Udlån, der indgår i handelsbeholdningen, måles til dagsværdi.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne, eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Aktier til dagsværdi

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier, der handles på aktive markeder, opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

Domicilejendomme

Domicilejendommene er optaget til omvurderet værdi, hvilke er dagsværdierne, opgjort ud fra afkastmetoden, på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og efterfølgende tab ved værdiforringelse. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Eksterne eksperter er ikke involveret i målingen. Stigninger i ejendommenes omvurderede værdi indregnes via totalindkomstopgørelsen i opskrivningshenlæggelser under egenkapitalen, og fald i værdien indregnes i resultatopgørelsen, med mindre der er tale om tilbageførsler af tidligere foretagne opskrivninger. Ejendommene afskrives lineært over en forventet brugstid på 50 år. Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle aktiver

Øvrige materielle aktiver (maskiner, inventar og driftsmidler) er optaget til anskaffelsespris med fradrag for akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives lineært over 3-10 år.

Andre aktiver og passiver

Andre aktiver omfatter indtægter vedrørende regnskabsåret herunder renter, hvor betaling først modtages efter regnskabsårets udløb, samt aktiver, der ikke henhører under andre aktivposter. Andre passiver omfatter udgifter vedrørende regnskabsåret herunder renter, der først forfalder til betaling efter regnskabsårets udløb samt passiver, der ikke henhører under andre passivposter. Posterne indregnes til amortiserede kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter under aktiver omfatter forudbetalte udgifter, der vedrører efterfølgende regnskabsår og vedrører blandt andet løn, provision, renter mv. Periodeafgrænsningsposter under passiver omfatter indtægter, der vedrører efterfølgende regnskabsår, som er indgået før regnskabsårets afslutning, herunder modtagne renter og provisioner.

Aktuelle og udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser

Aktuelle skatteaktiver og skatteforpligtelser indregnes i balancen med det beløb, der kan beregnes på grundlag af årets forventede skattepligtige indkomst og de foretagne a conto-betalinger af skat. Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser.

Det vurderes på hver balancedag, om det er sandsynligt, at der i fremtiden vil blive frembragt tilstrækkelig skattepligtig indkomst til, at det udskudte skatteaktiv vil kunne udnyttes.

Hensatte forpligtelser

Der foretages diskontering af forpligtelser, der forfalder mere end 12 måneder efter den periode, hvor de er optjent.

Garantier måles dog ikke lavere end den provision, som er modtaget for garantien periodiseret over garantiperioden.

Regnskabsmæssige skøn og væsentlige usikkerheder

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå, ligesom andre vil kunne komme frem til andre skøn. De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er angivet nedenfor.

Årsregnskabet er aflagt efter et princip om going concern ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter. De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med indregning og måling af disse aktiver og forpligtelser, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten for 2019, er:

- Nedskrivninger på udlån og hensættelser på finansielle garantier og kredittilsagn
- Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked
- Måling af domicilejendomme

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på finansielle garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den ovennævnte beskrevne regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Hvis disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. Dette gør, at ledelsen har foretaget en række nye skøn forbundet med opgørelsen af nedskrivningerne for 2019, herunder makroøkonomiske skøn baseret på et fremadskuende makroøkonomisk modul, der er udviklet og vedligeholdes af Lokale Pengeinstitutter (LOPI).

Måling af udlån bliver væsentligt påvirket af den nuværende økonomiske stabilitet i samfundet. Det kan således ikke afvises, at en negativ udvikling inden for brancher, som

landbrug, hvor Sparekassen har betydelige eksponeringer, kan medføre yderligere nedskrivninger. Hvis det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Værdierne på særligt landbrugsaktiver er fastlagt i et fortsat illikvidt marked, hvor kendskab til reelle handels- og belåningsværdier er meget sparsomme. Således konstaterer Sparekassen stort set ingen handel med aktiver som den type aktiver, der indgår i beregningerne af nedskrivningsbehovet på især denne type låntagere. En afgørende faktor for nedskrivninger på landbrugseksponeringer er værdien af landbrugs-jorden. I de foretagne nedskrivningsberegninger for de landbrugseksponeringer, hvor der er vurderet at være OIK, er der ikke anvendt højere HA-priser end de af Finanstilsynet udmeldte maksimumpriser. Desuden kan ændringer i de anvendte værdier på staldpladser mv. medføre behov for yderligere nedskrivninger, og det kan ikke afvises at sådanne ændringer vil være væsentlige.

Selvom udviklingen har været positiv i visse grene af landbruget, kan en fornyet negativ udvikling medføre yderligere nedskrivninger, herunder ved ændring af de forudsætninger og skøn, der ligger til grund for nedskrivninger inden for dette område.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed i den fremtidige betalingsevne. For en del af låntagerne konstateres det, at selvom de på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen.

Hertil kommer, at en række boligejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

For opgørelse af sikkerhedsværdier for private boliger anvendes der en vurdering fastsat af en vurderingssagkyndig ud fra kendskab til handler i det pågældende område og boligens stand.

Hensættelse til tab på garantier, hvor der er væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at der skal betales på den afgivne garanti, er ligeledes behæftet med usikkerhed.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftet med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold.

Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked

For dagsværdien af unoterede finansielle instrumenter, herunder unoterede sektoraktier, er der væsentlige skøn forbundet med måling.

Måling af domicilejendomme

For domicilejendomme er der væsentlige skøn forbundet med fastlæggelse af den omvurderede værdi. Skønnet knytter sig især til fastlæggelsen af afkast og markedsleje.

2. Risiko oplysninger.

Finansielle risici

Sparekassens virksomhed medfører, at Sparekassen er eksponeret overfor forskellige risikotyper:

- kreditrisici
- markedsrisici
- likviditetsrisici
- operationelle risici.

Kreditrisikoen er risikoen for tab som følge af, at kunden helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser over for Sparekassen.

Markedsrisikoen er risikoen for, at markedsværdien af Sparekassens aktiver og forpligtelser ændres som følge af forandringer i markedsforholdene.

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at Sparekassens betalingsforpligtelser ikke kan honoreres under Sparekassens likviditetsberedskab.

Den operationelle risiko er risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af fejl i interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne hændelser.

Det er Sparekassens overordnede politik, at Sparekassen alene påtager sig risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som Sparekassen drives efter, og som Sparekassen har de nødvendige kompetencemæssige ressourcer til.

Sparekassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som påvirker Sparekassen.

Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udviklingen. Den daglige styring foretages af direktionen, der kan uddelegere denne til medarbejderne.

Kreditrisici

En af de væsentligste risici i Sparekassen er kreditrisikoen. Sparekassens bestyrelse har fastlagt politikker og instrukser med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter ligger indenfor de vedtagne rammer og forventet sikkerhed. Der er desuden fastlagt politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til de enkelte kreditinstitutter som Sparekassen har forretninger med. Sparekassen tilstræber ved långivning at sikre en passende spredning på kunder og brancher, så enkelteksponeringer eller brancher ikke kan ændre på Sparekassens handlefrihed. Det er således Sparekassens målsætning at eksponering mod landbrug maksimalt må udgøre 20 % af Sparekassens samlede udlån og garantier, dog maksimal 15 % i én driftsgren, og at den samlede eksponering mod erhverv i alt maksimalt må udgøre 50 %. Sparekassens udlån og garantier fordelt på brancher fremgår af note 13.

Sparekassen tilstræber at opnå tilstrækkelig sikkerhed til at afdække den enkelte eksponerings risiko, ligesom der tilstræbes en passende spredning i typerne af sikkerheder. I forbindelse med sikkerheder er det væsentligt for Sparekassen at opnå tilstrækkelig sikkerhed uanset sikkerhedens type og uanset om de giver mulighed for modregning i forbindelse med opgørelse af kreditrisikoen i solvensopgørelsen.

Sparekassen følger løbende eksponeringer på individuel basis. Udviser eksponeringen observerbar indikation for kreditforringelse, bliver der foretaget nedskrivning på eksponeringen. Sparekassen har historisk set haft en sund kreditpolitik, og vil også i fremtiden fokusere på en effektiv styring af udlånsporteføljen.

I forbindelse med kreditgivning tilstræbes, at Sparekassen har den højest opnåelige sikkerhedsmæssige afdækning af risikoen på eksponeringen.

Ved kreditgivning til private er de vigtigste sikkerhedstyper:

- fast ejendom, værdipapirer og køretøjer.

Ved kreditgivning til erhvervs kunder er de vigtigste sikkerhedstyper:

- fast ejendom, værdipapirer, driftsmidler og varelagre.

Sparekassens største udlån til en enkelt branche er til landbrug. Sparekassens væsentligste landbrugseksponeringer er alle individuel vurderet, og nedskrivningsbehovet vurderes som værende tilstrækkelig.

Markedsrisici

Det er Sparekassens politik, at markedsrisiciene holdes på et lavt niveau. Sparekassens ledelse har for hver markedsrisikotype fastlagt konkrete risikorammer.

Sparekassens udlåns- og indlånsforretninger samt mellemværende med andre kreditinstitutter, er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel rentebasis.

Den væsentligste del af obligationsbeholdning er delt ud på 4 lige store portefølje aftaler.

Sparekassen valutarisiko består af risiko i udenlandske papirer, SEK og EURO, samt beholdning af kontant valuta.

Sparekassen er medejer af en række sektorvirksomheder bl.a. Sparinvest Holding, BankInvest, DLR Kredit A/S og SDC Holding A/S. Disse ejerandele er forretningsmæssigt afhængige, og anses derfor ikke som værende en del af Sparekassens aktierisiko.

Sparekassen ønsker alene i begrænset omfang at eje investeringsejendomme / midlertidige overtage ejendomme.

Markedsrisici er yderligere beskrevet i note 22.

Likviditetsrisici

Det er Sparekassens mål, at udlån finansieres af indlån og egenkapital.

Det tilstræbes desuden, at Sparekassen, hvis der skulle opstå en likviditetskrise, vil kunne klare de lovpligtige likviditetskrav uden væsentlige træk på andre pengeinstitutters ubekræftede lines.

Operationelle risici

Der foretages løbende rapportering til Sparekassens ledelse af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Med baggrund i denne rapportering og iagttagelser i øvrigt, foretages der en vurdering af, om forretningsgange m.v. kan justeres og forbedres med henblik på minimering af de operationelle risici.

It-forsyningen, der er det væsentligste område ved vurdering af operationelle risici, er outsourcet til SDC – Skandinavisk Data Center, som Sparekassen er medejer af. It-sikkerheden vurderes løbende, og der foretages løbende, de nødvendige justeringer.

Beløb i 1.000 kr.

	2019	2018
3. Renteindtægter		
Udlån og andre tilgodehavender	25.953	26.043
Obligationer	3.018	3.191
Andet	1	0
I alt renteindtægter	28.972	29.234

4. Negative renteindtægter

Tilgodehavender hos kreditinstitutter	154	133
Nationalbanken indskudsbeviser	393	234
I alt negative renteindtægter	547	367

5. Renteudgifter

Indlån og anden gæld	364	783
Øvrige renteudgifter	4	1
I alt renteudgifter	368	784

6. Gebyrer og provisionsindtægter

Værdipapirhandel og depoter	1.968	2.387
Betalingsformidling	1.189	1.111
Lånesagsgebyrer	669	1.539
Garantiprovision	8.984	7.996
Øvrige gebyrer og provisioner	8.500	4.249
I alt gebyrer og provisionsindtægter	21.310	17.282

7. Kursreguleringer

Andre udlån og tilgodehavender til dagsværdi	5	-50
Obligationer	-3.193	-1.866
Aktier mv.	6.424	2.495
Valuta	174	69
Kontrakter samt afledte finansielle instrumenter	6	0
Øvrige aktiver	0	23
I alt kursreguleringer	3.416	671

Beløb i 1.000 kr.

2019   **2018**

8. Udgifter til personale og administration

Bestyrelsen består af 7 medlemmer

Bestyrelsesvederlaget specificeres således:

Poul Pedersen, formand	70	70
Gunnar Sønderby Jessen, næstformand	60	60
Niels Kr. Sørensen	40	40
Hans Ibsen	40	40
Jørn Pedersen	40	40
Niels Pedersen	40	40
Poul Verner Pedersen	40	40
I alt bestyrelsesvederlag	330	330

Direktion

Kontraktligt vederlag og pension	1.623	1.591
----------------------------------	-------	-------

herudover har direktionen fri bil til en skatteværdi på 128 tkr.

Personaleudgifter

Lønninger	14.271	12.843
Pensioner	2.378	2.533
Andre udgifter til social sikring	2.500	2.575
I alt personaleudgifter	19.149	17.951

Øvrige administrationsudgifter

Øvrige administrationsudgifter	15.676	13.308
I alt øvrige administrationsudgifter	15.676	13.308

Udgifter til personale og administration i alt	36.778	33.180
---	---------------	---------------

(af udgifter til social sikring udgør lønsumsafgift)	2.500	2.575
--	-------	-------

Løn til medarbejder med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil	1.707	1.898
--	-------	-------

Antal medarbejder med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil	2	3
--	---	---

Antal beskæftigede

Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret, omregnet til heltidsansatte	27,1	25,3
--	------	------

Pensionstilsagn

Spækassen har ikke givet pensionstilsagn til nuværende eller forhenværende medlemmer af Spækassens direktion.

Inciamentsprogrammer

Der er ikke fastsat særlige incitamentsprogrammer for bestyrelse, direktion, medarbejdere eller væsentlige risikotagere.

Aflønning

Spækassens bestyrelse, direktion, og medarbejdere aflønnes alle med fast vederlag. Der sker ikke aflønning af repræsentantskabsmedlemmer.

Beløb i 1.000 kr.

9. Revisionshonorar	2019	2018
Samlet honorar til den generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision	302	293
Heraf honorar for lovpligtig revision af årsregnskabet	235	253
Honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed	53	40
Honorar for andre ydelser	14	0

Honorarer for andre ydelser end lovpligtig revision leveret af PwC består af lovpligtige erklæringer overfor forskellige offentlige myndigheder og møder med Finanstilsynet.

10. Nedskrivninger og hensættelser

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. indregnet i resultatopgørelsen	2019	2018
Nye nedskrivninger, netto	2.662	-96
Tab uden forudgående nedskrivning	425	185
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-85	-228
Indregnet i resultatopgørelsen	3.002	-139

Hensættelser til tab på garantier og utrukne kreditfaciliteter indregnet i resultatopgørelsen

Nye hensættelser, netto	-2.312	946
Indregnet i resultatopgørelsen	-2.312	946

Hensættelser til tab på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko

Nye nedskrivninger, netto	-134	78
Indregnet i resultatopgørelsen	-134	78

Nedskrivninger og hensættelser indregnet i resultatopgørelsen i alt	556	885
--	------------	------------

Beløb i 1.000 kr

11. Skat	2019	2018
Beregnet skat af årets indkomst	1.487	387
Ændring i udskudt skat	-405	-80
Skat vedr. egenkapitalposter	878	1.594
Regulering fra tidligere år	34	78
Skat af årets resultat	1.994	1.979

Skatteeffekt

Forventet selskabsskat 22% af ordinært resultat før skat	3.148	2.425
Ikke skattepligtige indtægter	-1.363	-569
Ikke fradragberettigede omkostninger	175	45
Regulering fra tidligere år	34	78
I alt skatteeffekt	1.994	1.979

Udskudte skatteaktiver

Hensat primo	523	443
Regulering vedr. ændret regnskabspraksis	338	0
Årets regulering	67	80
Udskudte skatteaktiver ultimo	928	523

Materielle anlægsaktiver	76	34
Udlån	852	489
I alt udskudte skatteaktiver	928	523

Beløb i 1.000 kr.

12. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

	2019	2018
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker		
Tilgodehavender hos Centralbanker	100.000	17.995
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	62.471	46.153
I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	162.471	64.148

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker efter restløbetid

Anfordring	62.471	46.153
Til og med 3 måneder	100.000	17.995
I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	162.471	64.148

13. Udlån og tilgodehavender**Udlån og tilgodehavender fordelt efter restløbetid**

Anfordring	0	0
Til og med 3 måneder	29.374	17.271
Over 3 måneder og til og med 1 år	118.248	115.795
Over 1 år og til og med 5 år	180.388	182.311
Over 5 år	161.416	158.870
Udlån og tilgodehavender i alt	489.426	474.247

Udlån og garantidebitorer fordelt på sektorer og brancher i procent ultimo året

Offentlige myndigheder	0%	0%
Erhverv		
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	9%	11%
Industri og råstofudvinding	1%	1%
Energiforsyning	0%	0%
Bygge- og anlæg	3%	3%
Handel	4%	4%
Transport, hoteller og restauranter	2%	3%
Information og kommunikation	0%	0%
Finansiering og forsikring	1%	0%
Fast ejendom	3%	2%
Øvrige erhverv	4%	4%
Erhverv i alt	27%	28%
Private	73%	72%
Udlån og garantier i alt	100%	100%

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter

Beløb i 1.000 kr.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender

2019	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	1.728	4.464	18.107	24.299
Årets nedskrivninger, netto	238	-1.689	1.174	-277
Overført fra stadie 1	-1.055	434	621	0
Overført fra stadie 2	421	-1.880	1.459	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Endelig tabt	0	0	-2.871	-2.871
Andre bevægelser	0	0	776	776
I alt	1.332	1.329	19.266	21.927

2018	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	1.530	6.065	17.023	24.618
Årets nedskrivninger, netto	568	198	-862	-96
Overført fra stadie 1	-768	652	116	0
Overført fra stadie 2	395	-2.553	2.158	0
Overført fra stadie 3	3	102	-105	0
Endelig tabt	0	0	-1.078	-1.078
Andre bevægelser	0	0	855	855
I alt	1.728	4.464	18.107	24.299

Sparekassen har i 2019, sammen med Sparekassens datacentral, foretaget en recalibrering af modellerne, som anvendes ved beregning af Sparekassens statistiske nedskrivninger. Recalibreringen har indflydelse på faldet i Sparekassens samlede nedskrivninger fra tkr. 24.299 ultimo 2018 til tkr. 21.927 ultimo 2019, men har også indvirkning på, at nedskrivningerne i stadie 2, forholdsmæssigt er lavere ultimo 2019. Den beløbsmæssige effekt af recalibreringen er tkr. 1.980, hvoraf tkr. 1.962 kan henføres til privatsegmentet. Effekten af recalibreringen indgår i årets nedskrivninger, netto.

I 2018 foretog Sparekassen en ekstra stadie 2 nedskrivning på Sparekassens landbrugskunder på 1 mio. som et ledelsesmæssigt kvalificeret skøn. Som følge af landbrugserhvervets væsentlig forbedrede indtjeningsforhold, er den ekstra nedskrivning tilbageført i 2019 og indgår i årets nedskrivninger, netto.

Hensættelser til tab på finansielle garantier og uudnyttede kredittilsagn

Beløb i 1.000 kr.

2019	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	130	80	3.118	3.328
Årets nedskrivninger, netto	168	151	310	629
Overført fra stadie 1	-130	130	0	0
Overført fra stadie 2	49	-49	0	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Endelig tabt	0	0	-2.939	-2.939
I alt	217	312	489	1.018

2018	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	77	9	2.296	2.382
Årets nedskrivninger, netto	53	70	823	946
Overført fra stadie 1		1	0	0
Overført fra stadie 2	0	0	0	0
Overført fra stadie 3	1	0		0
Endelig tabt	0	0	0	0
I alt	130	80	3.118	3.328

Nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko

2019	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	240	0	0	240
Årets nedskrivninger, netto	-135	0	0	-135
I alt	105	0	0	105

2018	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	162	0	0	162
Årets nedskrivninger, netto	78	0	0	78
I alt	240	0	0	240

Beløb i 1.000 kr.

	2019	2018
Nedskrivnings- og hensættelsesaldo i alt , ultimo	23.050	27.867

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS 9 (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)

2019 *Beløb i 1.000 kr.*

Ratingklasse	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringet eksponeringer (1)	0	0	33.564	33.564
Eksponeringer med væsentlige svagheder (2c)	33.983	19.149	0	53.132
Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	389.277	76.171	0	465.448
Eksponeringer med normal bonitet el. utvivlsomt god bonitet (3+2a)	358.955	50.773	0	409.728
Total	782.215	146.093	33.564	961.872

2018

Ratingklasse	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringet eksponeringer (1)	0	0	41.577	41.577
Eksponeringer med væsentlige svagheder (2c)	34.350	13.051	0	47.401
Eksponeringer med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn (2b)	260.423	142.516	0	402.939
Eksponeringer med normal bonitet el. utvivlsomt god bonitet (3+2a)	286.900	116.951	0	403.851
Total	581.673	272.518	41.577	895.768

Der er i 2019 sket en ikke ubetydelig vandring af Sparekassens eksponeringer, fra stadie 2 til stadie 1. Vandringen er udtryk for en kombination af, at kundernes bonitet er forbedret, men især, at der er foretaget en rekalkulering af modellerne, som anvendes til beregning af Sparekassens statistiske nedskrivninger.

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter brancher og stadier i IFRS 9 (opgjort før nedskrivninger/hensættelser).

2019				
	<i>Beløb i 1.000 kr.</i>			
Branche	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	76.204	16.541	15.383	108.128
Industri og råstofudvinding	14.871	3.607	0	18.478
Energiforsyning	2.822	0	0	2.822
Bygge og anlæg	31.811	1.531	1.203	34.545
Handel	39.918	3.295	83	43.296
Transport, hoteller og restauranter	23.901	3.426	708	28.035
Information og kommunikation	1.390	500	0	1.890
Finansiering og forsikring	4.274	0	1.872	6.146
Fast ejendom	26.244	3.731	3.416	33.391
Øvrige erhverv	25.754	8.220	221	34.195
Erhverv i alt	247.189	40.851	22.886	310.926
Private	535.148	106.274	9.524	650.946
Total	782.337	147.125	32.410	961.872

2018				
	<i>Beløb i 1.000 kr.</i>			
Branche	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	67.746	26.020	14.196	107.962
Industri og råstofudvinding	10.157	2.859	0	13.016
Energiforsyning	2.799	22	0	2.821
Bygge og anlæg	29.072	1.051	1.209	31.332
Handel	39.457	4.684	617	44.758
Transport, hoteller og restauranter	22.696	5.524	2.324	30.544
Information og kommunikation	711	500	0	1.211
Finansiering og forsikring	2.981	100	0	3.081
Fast ejendom	14.050	1.471	9.258	24.779
Øvrige erhverv	26.011	8.411	226	34.648
Erhverv i alt	215.680	50.642	27.830	294.152
Private	366.228	224.447	10.941	601.616
Total	581.908	275.089	38.771	895.768

Beløb i 1.000 kr.

14. Værdipapirer

Obligationer, dagsværdi

	2019	2018
Realkreditobligationer	250.343	240.692
Statsobligationer	3.603	0
Øvrige obligationer	0	4.535
I alt obligationer, dagsværdi	253.946	245.227

15. Aktier mv.

Aktier mv.

Sektoraktier	37.743	37.586
Aktier mv. i alt	37.743	37.586

16. Grunde og bygninger

Domicilejendomme

Anskaffelsessum primo	13.276	13.276
Samlet anskaffelsessum ultimo	13.276	13.276

Nedskrivninger primo	2.651	2.651
Årets nedskrivning	601	0
Nedskrivninger ultimo	3.252	2.651

Afskrivninger primo	3.516	3.336
Årets afskrivninger	178	180
Afskrivninger ultimo	3.694	3.516

Bogført værdi ultimo	6.330	7.109
-----------------------------	--------------	--------------

Der er ikke foretaget ekstern vurdering ved fastsættelse af værdien

Beløb i 1.000 kr.

17. Øvrige materielle anlægsaktiver

	2019	2018
Driftsmidler		
Anskaffelsessum primo	4.611	5.015
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	14	384
Afgang i årets løb	-660	-788
Kostpris ultimo	3.965	4.611
Ned- og afskrivninger primo	2.868	2.967
Tilbageførte afskrivninger	-301	-784
Årets afskrivninger	558	685
Ned- og afskrivninger ultimo	3.125	2.868
Bogført værdi ultimo	840	1.743
Afskrivninger på maskiner og inventar	558	685
Afskrivninger på ejendomme	178	180
Nedskrivning på ejendomme	601	0
I alt ned- og afskrivninger	1.337	865

18. Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld fordelt på

Anfordring	709.881	629.545
Med opsigelsesvarsel	308	296
Tidsinskud	5.695	4.275
Særlige indlånsformer	70.446	71.527
I alt indlån og anden gæld	786.330	705.643

Indlån og anden gæld fordelt på restløbetider

Anfordring	713.505	632.693
Til og med 3 måneder	1.481	1.432
Over 3 måneder og til og med 1 år	3.309	3.968
Over 1 år og til og med 5 år	14.822	14.025
Over 5 år	53.213	53.525
I alt indlån og anden gæld	786.330	705.643

Beløb i 1.000 kr.

19. Eventualforpligtelser	2019	2018
Garantier		
Finansgarantier	111.948	65.926
Tabsgarantier for realkreditlån	125.439	112.630
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	41.938	68.400
Øvrige garantier	362	360
Garantier i alt	279.687	247.316

Andre forpligtende aftaler

Sparekassen har indgået aftale med datacentralen SDC A/S om levering af serviceydelser på IT området. Betaling for udtræden af denne aftale i aftalens opsigelsesperiode udgør tkr. 20.080, svarende til den normale betaling til SDC A/S i 48 måneder.

20. Regnskabsmæssig sikring

Sparekassen har ikke foretaget sikring af poster i balancen ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter.

21. Nærtstående parter

Alle transaktioner med nærtstående parter sker på markedsvilkår. Ingen nærtstående parter har bestemmende indflydelse over Sparekassen.

Størrelsen af lån til – samt pant, kautioner eller garantier med oplysninger om de væsentligste vilkår stillet for nedenstående ledelsesmedlemmer.

Lån til ledelsen

Direktion	423	423
Bestyrelse	2.441	2.477
Lån til ledelsen i alt	2.864	2.900

Sikkerhedsstillelser

Direktion	123	123
Bestyrelse	1.854	1.867
Sikkerhedsstillelser i alt	1.977	1.990

Væsentlige vilkår

Engagementer med medlemmer af Sparekassens bestyrelse og direktion indgås på sædvanlige forretningsmæssige vilkår, herunder kan oplyses at rentefoden er i intervallet 3,0% til 8,95%.

Beløb i 1.000 kr.

22. Markedsrisiko

2019 2018

Renterisiko på gældsinstrumenter

(fordelt på valutaer)

DKK	5.285	4.684
EUR	0	1
I alt renterisiko på positioner	5.285	4.685

Renterisiko i % af kapitalgrundlag

3,4% 3,2%

Renterisikoen er udtryk for det forventede tab på rentepositioner som følge af en stigning i renten på 1 %. Ligesom i 2018 har Sparekassen primært været eksponeret i DKK.

Valutarisiko

Valutaindikator 1	903	1.160
-------------------	-----	-------

Valutaindikator 1 i % af kapitalgrundlaget	0,5%	0,8%
--	------	------

Valutarisikoen er udtryk for risikoen for tab på Sparekassens positioner i fremmed valuta, når valutakursen ændrer sig negativt med 2 % i forhold til eksponeringen.

Valutaindikator 1 beregnes som den største sum af henholdsvis positioner i valuta, hvor Sparekassen har et nettotilgodehavende, og sum af positioner i valuta, hvor Sparekassen har nettogæld. Den største af disse positioner sættes i forhold til kernekapitalen efter fradrag.

Med udgangspunkt i Sparekassens positioner i EUR og øvrige valutaer er kursfølsomheden vurderes i forhold til opgørelsen af en sandsynlig valutakursrisiko. Kursrisikoen i forhold til EUR skønnes at udgøre 0,3 %, mens kursrisikoen på øvrige valutaer skønnes at udgøre 0,1 %.

Positioner

EUR	512	751
Andre valutaer	390	409

Valutarisiko

EUR	0,3	0,5
Andre valutaer	0,2	0,3

Beløb i 1.000 kr.

Aktierisiko	2019	2018
Beholdning af børsnoterede aktier	0	0
Beholdning af sektoraktier	37.743	37.586
I alt aktieportefølje	37.743	37.586
Kursfald på 30 % børsnoterede- og unoterede aktier	0	0
Kursfald på 15 % sektoraktier	5.661	5.638
Negativ effekt på årets resultat før skat	5.661	5.638
Negativ effekt på egenkapital	4.416	4.398

23. Puljer

Balanceoplysninger

Aktiver

Kontantindestående	1.543	2.569
Obligationer	3.402	43.987
Aktier	26.609	24.207
Investeringsforeningsandele	121.415	48.533
Andet	1.826	6.291
I alt puljeaktiver	154.795	125.587

Passiver

Samlet indlån	154.795	124.744
Andre passiver	0	843
I alt puljepassiver	154.795	125.587

24. Pantsætninger

Sparekassen har ikke stillet pant eller anden sikkerhed i aktiver.

25. Repræsentantskab

	Indtrådt
Salgsingeniør Kim Albrechtsen, Stoholm	2017
Værkstedsassistent Kurt Andersen, Nykøbing M	2010
Tømrermester Leo Andersen, Balling	2014
Seniorkonsulent Heidi Balling, Hem	2007
Kalkulationschef Tonni Nybo Bysted, Skive	2014
Gårdejer Jens Bønding, Balling	2000
Direktør Jørn Christiansen, Skive	2017
Afdelingsleder Kurt Frydendahl, Rettrup	2006
Tømrermester Ole Gundersen, Stoholm	2010
Produktionschef Claus Foged Hansen, Skive	2007
Bygningskonstruktør Hans Bak Ibsen, Balling	2007
Planteavler Flemming W. Jensen, Hindborg	2007
El-installatør Knud Valdemar Knudsen, Krejbjerg	1996
Administrationsbefalingsmand Jan Nielsen, Skive	2014
Maskinhandler Peter Foged Nielsen, Volling	1999
Cand. Merc. Sofie Bysted Nielsen, Skive	2018
Butikssælger Jens Nygaard, Jebjerg	2014
Maskinfører Kim Nørgaard, Geddal	2005
Direktør Jacob Herbert Pedersen, Mejrup	2018
Blikkenslager Jørn Pedersen, Fly	2009
Systemudvikler Poul Pedersen, Balling	2000
Landmand Poul Verner Pedersen, Tøndering	2016
Finansdirektør Tom Emil Poulsgaard, Mejrup	2018
Skoleleder Ole Priess, Balling	1997
Adjunkt Jens Kristian Rask, Skive	2018
Teknisk Chef Henning Smed, Balling	1991
Økonomi- og regnskabsass. Lisbeth Stougaard, Balling	2000
Projektleder Morten Stougaard, Skive	2018
Direktør Anders Søgaard, Kjeldbjerg	2015
Bogholder Niels Kristian Sørensen, Oddense	2005
Revisor Signe Bysted Sørensen, Balling	2017
Direktør Jens Tveen Thorsen, Mejdal	2016
Adm. direktør Jacob Wernberg, Højslev	2018
Økonoma Jette Vestergaard, Oddense	2010
Direktør Villy Nissen Aalbæk, Vinderup	2017

